De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 54. KAAPSTAD, ZATURDAG, 26 JULIJ, 1884 NO. 4472.

60 SLAGT- EN TREKOSSEN

ZULLEN WORDEN VERKOCHT OP HET

MARKTPLEIN TE WORCESTER

OP

Dingsdag, 5 Aug. 1884,

's Morgens ten 10 uur.

L. S. ERASMUS.

Worcester, 16 Julij 1884.

J. J. Theron, Afslager.

WELLINGTON.

130 Eerste Klas Slagtossen en Koeijen en Jonge Ossen.

Op Woensdag, 6 Augustus,

Na aankomst van den 1sten Trein,

ZULLEN bovengemelde Ossen, Koeijen en jonge Ossen, publiek worden verkocht uit de Marktkraal.

Daar de kwaliteit van het vee door den Ondergeteekende gebragt zoo wel bekend is, is aanprijsing onnoodig.

Zij zullen zeker present zijn.

F. J. ROUX, Sr.

Wellington, 21 Julij 1884.

J. FRED. PENTZ en Co., Afslagers.

300 Extra Vette Schapen (Hamels) 50 Extra Vette Kapater Bokken.

OP VRIJDAG, 1 AUG. A.S.,

ZAL DE ONDERGETEEKENDE

PUBLIEK DOEN VERKOOPEN,

TE

KLAPMUTS STATIE,

Bovengemelde SCHAPEN en BOKKEN in uitmuntende conditie, die zeker present zullen zijn.

M. UYS.

Paarl, 24 Julij 1884.

De Villiers, Faure & Co. Afslagers.

Vogelstruis-Vederen.

DE Ondergeteekende Koopt Struisvederen en betaalt de VOLLE WAARDE!

E. G. ASPELING.

No. 5, St. Georgesstraat.

TE KOOP,

UIT DE HAND, tot den 15den September, EEN KLEINE WIJN- en KOORN PLAATS. Woning 5 Kamers, Keuken en Provisiekamer, Kelder, Wagenhuis, 2 Buitenkamers en Stal voor 8 Paarden, Stukvaten, Kuipen, Brandewijnketel, enz., alles wat een Wijn- en Koornboer noodig heeft; met den daaropstaanden Oogst, omtrent 8 Mudden Koorn; beplant met circa 30,000 Wijngaardstokken in dragt en grond voor 100,000, buiten Zaadland, Weide, 200 Vruchtenbomen, meest in dragt en volop Water; 20 minuten van Stellenbosch.

Doe aansoek bij den Ondergeteekende, in het Dorp.

G. L. MEIRING.

GETROUWD, met Speciale Licentie, te Stellenbosch, op den 18den dezer, door den Hoog Eerw. Prof. Marais, PIETER DE VILLIERS, Predikant te Petrusville, met CATHARINA WEGE, van Stellenbosch.

BEVALLEN, te Fraserburg, op 17 dezer, de Echtgenoote van den heer GEO. HODGSON, van een Zoon.

HEDEN schonk de Heere ons een lief Zoontje.

P. D. ROSSOUW,
S. A. J. HUMAN.

Fraserburg, 21 Julij 1884.

OVERLEDEN, aan zijne woning No. 70 Buitengracht, na een kort ziekbed, mijn geliefde Echtgenoot RENÉ JULIEN CLEMENT, in den ouderdom van 61 jaren. Diep betreurd.

C. M. CLEMENT,
geb. MAASDORP.

Kaapstad, 23 Julij 1884.

DOODBEKENDMAKING.

HEDEN Overleed, na een smartelijk lijden van ruim zes maanden, onze beminde vader en bebuwd vader, JACOBUS NICOLAAS LOUW REDELINGHUIS, in den ouderdom van 63 jaren, 8 maanden en 16 dagen.

De overledene heeft zijn lijden met geduld gedragen en ontsliep in vol vertrouwen op zijnen Schepper, in wiens Vaderschoot hij nu rust moge vinden. Zijn verlies zal door een ieder die met den overledene van nabij bekend is geweest, met ons betreurd worden, en menig reiziger zal nog vele malen de aangename uren herinneren onder het gastvrije dak van den overledene doorgebragt; zijne opgeruimdheid, de verhalen zijner tijgerjagten en veldtogten, zijne onnitputbare anecdoten zijn spreekwoordelijk geworden. Ruste zijne ziel in vrede!

H. J. REDELINGHUIS,
J. N. L. REDELINGHUIS,
C. P. REDELINGHUIS,
A. VAN ELL,
P. D. KRIGE,
J. P. LOUW.

Wittedrift, 15 Julij 1884.

PUBLIEKE VERKOOPING.

In den Insolventen Boedel van JOHANNES CHRISTOFFEL MARITZ.

De Ondergeteekenden zullen te

FRASERBURG,

Op Donderdag, 14 Augustus a.s.,

TEN 11 URE DES VOORMIDDAGS,

PUBLIEK DOEN VERKOOPEN

EEN VIERDE GEDEELTE

IN DE WELBEKENDE KOSTBARE PLAATS GENAAMD

BRANDWACHT,

Groot in haar geheel 14,514 Morgen.

Deze Plaats, behalve hare uitmuntendheid voor alle soorten van Vee, Klein en Groot, is eene van de weinige Graanopbrengende Plaatsen van het District. De Rhenosterrivier loopt door de Plaats, en behalve een Sterke Fontein, die Land voor 12 mudden Zaad en Twee Tuinen (alles ommuurd) goed besproeit, is er Zaailand (eveneens ommuurd) voor 80 mudden Zaad, besproeid door de Rivier. Er zijn Drie groote gerieflijke WOONHUIZEN op de Plaats, een waarvan onlangs voltooid, Molenhuis, Stallen en welgebouwde Kralen en Struisvogelkampen, een Muur die twee uren te Paard lang is.

J. W. S. LANGERMAN, E. R. SMITH, } Gez. Curatoren.

Fraserburg, 17 Julij 1884.

E. R. SMITH, Afslager.

DE WESTELIJKE PROVINCIE

ADMINISTRATIE EN TRUSTMAATSCHAPPIJ.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

KOSTBAAR VASTGOED.

In den Insolventen Boedel van JACOBUS ANDRIES VAN DEN BERG.

De Ondergeteekenden zullen Publiek doen Verkoopen,

Op Woensdag, 6den Augustus,

'S MORGENS TEN 10 URE,

OP DE PLAATS ZELVE, TE 'ROOIHOOGTE' NABIJ VILLIERSDORP,

I. VASTGOED:

Het Kostbare Eigendom van den Insolvent, zijnde gedeelte van de Plaats RATELFONTEIN. Dit Eigendom vereischt geen aanbeveling; het is een der Vruchtbaarste Plaatsen in het Bosjesveld, beplant met circa 50,000 Wijngaardstokken, fraaijen Boomgaard, uitgebreide Zaailanden, gedeeltelijk bezaaid, volop en standhoudend Water, groot Woonhuis met Kelder, Stal, enz., alles tezamen een zeer gerieflijke en voordeelige Boerenplaats.

II, Losse Goederen, Levende Have, enz.:

5 Ezels	1 Zeilen Krib
2 Koeijen	10 Stoelen
1 Kalf	3 Tafels
2 Paarden	1 Kleerenkast
1 Kar	2 Bedden
1 Paar Tuigen	1 Dubbel Ledekant
1 Span do.	4 Enkele Bedden
3 Vaten	1 Klok
1 Voermachine	1 Waschtafel
1 Ploeg en Hark	Een hoeveelheid Keukengereedschap.
1 Brandewijnketel	

BONUS ZAL GEGEVEN WORDEN.

F. L. LINDENBERG, J. J. D. BUIJSKES, } Gezamenlijke Curatoren.

Kaapstad, 21 Julij, 1884.

De heeren F. L. Lindenberg & Co., Afslagers.

GEORGE FINDLAY & Co.

HEBBEN TE KOOP TEGEN LAGE PRIJZEN.

Spitvorken, 4, 5 en 6 tand en	McDougall's Schapen Dip
Kaapsche Graven, Stalen Graven en Schoppen	Wijngaardmessen en Schoppen
Damschrapers, IJzeren Pijpen	Sluiskleppen voor Dammen
IJzerdraad met Punten en Standaards	Galvanisch Draadnet
Ovaal Stalen Draad, Galv. Draad	Pompen voor vlakke en diepe putten
Varkenstroggen, Hoenderbakken	IJzeren Ledikanten in groote verscheidenheid.

IJZERMAGAZIJN, 15 GRAVESTRAAT, KAAPSTAD

HET LANG BESTAANDE

MEUBELMAGAZIJN,

27 LANGESTRAAT.

H. BEVERN, die pas zekere Uitgebreide Veranderingen aan zijn Magazijnen voltooid heeft, is nu in staat gesteld een veel Grooter en meer Verscheiden Assortiment van iedere soort Huisraad te vertoonen, in al de Nieuwste, Fijnste en Smaakvolste Patronen, geschikt voor een Heerenhuis of een Cottage.

Zij die aan het Meubeleren zijn zouden goed doen dit Magazijn te bezoeken, daar ieder artikel naar gewoonte gemerkt is tegen Prijzen die concurrentie onmogelijk maken.

Groot Assortiment Koperen en IJzeren Ledekanten, Draad-, Veer en andere Matrassen, Brusselsche Tapijten, Corticine, enz.

H. BEVERN,

LANGESTRAAT, TEGENOVER HET TRAMSTATION.

Verkooping onder Uitspraak

VAN HET

HOOG GEREGTSHOF,

VAN

VASTGOED,

Gelegen in het District Fraserburg.

In het geding tusschen G. W. STEYTLER, Eenig Curator in den Insolventen Boedel van JAN GEBHARD MARITZ, eischer, *versus* PIETER CORNELIS JOHANNES MARITZ, JOHANNES CHRISTOFFEL MARITZ en WILLEM FRANÇOIS MARITZ, Verweerders.

OP

Donderdag, 14 Aug. 1884,

TEN 11 URE 'S MORGENS,

ZAL VERKOCHT WORDEN PER PUBLIEKE VEILING, volstrekt aan den Hoogsten Bieder, voor den Resident Magistraat, aan zijn Kantoor te Fraserburg, in zijne betrekking als Speciale Commissaris van het Hooge Geregtshof:

ZEKER HALF AANDEEL, Geregistreerd op naam van PIETER CORNELIS JOHANNES MARITZ en WILLEM FRANÇOIS MARITZ, van en op zeker Stuk Eenwigdurenden Erfpachtgrond, met de Gebouwen daarop, gelegen in de Afdeeling Fraserburg, vroeger Worcester, Veldkornetschap van Voorste Omtrek of Middel Roggeveld, genaamd Brandwacht, groot 14,541 Morgen, overgeschreven op de bovengenoemde verweerders, en een ander op den 23sten Mei 1878.

Voorwaarden van Verkooping

1.—De hoogste Bieder Kooper te zijn, onderworpen aan den Gereserveerden Prijs, volgens den 113den Regel van het Hof; en zoo er eenige kwestie over eenig bod mogt ontstaan, zal het Eigendom op nieuw worden opgeveild.

2.—De Kooper zal 2 percent betalen, Gouvernements- en Afslagerskosten, en 21s. voor Voorwaarden van Verkooping. Hij zal ook 4 percent betalen voor Transportregten, de kosten van de Acte van Overgang en Hypotheekzegels en alle andere uitgaven die aan de overdragt mogten verbonden zijn.

3.—Het koopgeld moet betaald worden aan het Kantoor van den Baljuw te Kaapstad, in drie gelijke termijnen, Drie, Twaalf en Vier en Twintig maanden respectievelijk van den dag van Verkooping, tezamen met den interest er op, tegen 6 percent per jaar.

4.—Onmiddellijk nadat het Eigendom verklaard is verkocht te zijn, zal de Kooper aan den Specialen Commissaris of het geheele Koopgeld betalen, tezamen met de 2 percent Governements en Afslagerskosten en 21s. voor de voorwaarden van verkooping, of anders twee securiteiten stellen voor de behoorlijke betaling van het Koopgeld, op de wijze hierboven vermeld; bij gebreke waarvan het Eigendom op nieuw zal opgeveild worden op kosten en risico van den in gebreke blijvenden persoon.

5.—Na betaling van den eersten termijn van het Koopgeld, zal op behoorlijke wijze aan den Kooper overdragt worden gedaan, en ten tijde van de overdragt zal de Kooper een Verband passeren, waarbij hij speciaal het Eigendom hypothekeert voor het overige van het Koopgeld, met interest.

6.—Het Eigendom wordt verkocht zooals vermeld in de transportacten, terwijl de Baljuw zich niet verantwoordelijk houdt voor eenige tekortkoming die bevonden mogt worden te bestaan of wat te veel mogt zijn betaald. Het Eigendom wordt ook verkocht onderhevig aan de Servituten in de Acte van Overdragt vereischt.

7.—Het Eigendom is voor de risico van den Kooper, van af den tijd van Verkooping, en bezit er van moet dadelijk genomen worden. Het Eigendom moet verzekerd worden tegen een gelijk bedrag als het onbetaalde koopgeld.

JOHN J. GRAHAM,
Opperbaljuw.

WAARSCHUWING.

ALLE JAGERS of PERSONEN MET HONDEN die van heden af op mijne plaats GROENVALLEI, zonder mijne toestemming, jagende of overtredende gevonden worden, zullen ten strengste volgens de Wet vervolgd worden.

C. H. KOTZE.

Groenvallei, dist. Piquetberg, 14 Julij 1884.

AAN

Togtgangers en Anderen.

PRACHTIGE HOLLANDSCHE FAMILIE-BIJBELS, zeer door de Boeren gewild, zullen van de hand worden gezet tegen een zeer Lagen Prijs voor Contant. Men vervoege zich bij:

JOHN G. MURDOCH & Co., (Limited). P.O Box 223. Kaapstad, of Victoria Chambers Constitution Hill, Port Elizabeth.

Geld op Verbanden.

VAN £500 tot £5,000 en daarboven, verkrijgbaar tegen Lage Rentekoers, op Goede Securiteit. *Alleen* Eerste Verbanden.

PLAATSEN GEPREFEREERD.

Slechts applikatien vergezeld van Transporten en Waardering door een Afdeelingsraad zullen in aanmerking komen.

J. FORDE & Co.

Strandstraat Chambers, Kaapstad.

KOLONIAAL UIJENZAAD.

BEST SPAANSCH UIJENZAAD van de Plaats van Dr. HANF, te Robertson, te Koop in hoeveelheden om Koopers te gerieven, aan de Pakhuizen van

H. RUPERTI,
No. 21, Strandstraat.

Zeldzame Kans.

Zeldzame Kans.

UITGEBREIDE

VERKOOPING

VAN DE ALLERKOSTBAARSTE

HANDELSTANDEN,

Losse Goederen, enz.,

AAN

DE PAARL.

In den Boedel van wijlen MATHEUS D. C. HOMMEL.

DE Executeuren Testamentair in opgemelden Boedel zullen Publiek doen Verkoopen,

Op Vrijdag, 1 Augustus a.s.,

I. Het EIGENDOM, gelegen op den hoek van de Markt, bevattende groot dubbel verdieping Gebouw, onder IJzeren Dak, verdeeld in twee ruime Woonhuizen, met grooten Winkel, voorzien van Rakken en Toonbakken.

II. Het EIGENDOM, geoccupeerd door den Heer A. RAPHAEL en anderen, gelegen aan de Hoofdstraat, tegenover de Markt, met daaropstaand dubbel verdieping Gebouw, met net Balkon, bevattende twee ruime Woonhuizen, 2 groote Winkels met Rakken en Toonbanken compleet.

III. Het WOONERF van den Overledene, gelegen aan de Hoofdstraat, tegenover de Paarlsche Ned. Geref. Kerk, bebouwd met een ruim dubbel verdieping Gebouw, verdeeld in twee groote Woonhuizen, met twee groote Winkels, ruime Stallen, Wagenhuis en Buitenkamers, met grooten Tuin, beplant met Vruchtboomen, enz.

IV. Zeker GEBOUW, gelegen te Breda's Ville, front makende naar het Marktplein, bevattende twee Woonhuizen, voorzien van vruchtbaren Tuingrond.

Deze Eigendommen onlangs met de grootste kosten en naar den nieuwsten smaak gebouwd, zijn in den besten staat van reparatie, terwijl het een ontegenseggelijk feit is, dat zij den kroon spannen als de uitgezochtste Handelsstanden aan de Paarl, hetgeen genoegzame aanbeveling is.

LOSSE GOEDEREN:—1 Nieuwe Veerwagen, 1 Buggy, 1 Molwagen, 3 Extra Karpaarden, 3 Vette Varkens, enz.

EINDELIJK:—Een groote hoeveelheid HUISRAAD in Soorten, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, enz.

BONUS! BONUS!!

N.B. De Verkooping te beginnen met Lot No. I.

J. S. MARAIS, D.zn., voor zelf en Mede-Executeuren.

Paarl, 17 Julij 1884.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoomboaten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Dingsdag, via Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascencion aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Aug. 6.—GARTH CASTLE, Kapt. R. DUNCAN.
Aug. 20.—NORHAM CASTLE, Kapt A. WINCHESTER.
Sept. 3.—GRANTULLY CASTLE, Kapt. C. H. YOUNG.
Sept. 17.—HAWARDEN CASTLE, Kapt. M. P. WEBSTER.
Oct. 1.—PEMBROKE CASTLE, Kapt. J. B. HARRISON, R.N.R.

ANDERSON & MURISON,
Agenten.

ONDERLING

Genootschap voor Levensverzekering

(MUTUAL)

VAN DE

KAAP DE GOEDE HOOP.

Kennisgeving aan Leden.

HIERBIJ geschiedt Kennisgeving, overeenkomstig de Akte van Overeenkomst van het Genootschap, dat de Negen-en-Dertigste Algemeene Jaarlijksche Vergadering zal worden gehouden op

Maandag, 4 Augustus aanst.,

TE 12 URE 'S MIDDAGS,

In de Zaal van het Genootschap, ten einde eene Rekening en Staat van de Aangelegenheden en Zaken van het Genootschap, opgemaakt tot 31 Mei 1884, te ontvangen, om drie Direkteuren te kiezen in de plaats van hen die aftreden, ook voor de aanstelling van twee Auditeuren en voor andere algemeene zaken.

De volgende heeren zijn genomineerd als Direkteuren:—H. M. ARDERNE, F. BORCHERT, E. LANDSBERG en G. MYBURGH.

Op last der Direktie,

J. C. GIE,
Secretaris.

Kaapstad, 19 Junij, 1884.

UITGEBREIDE VERKOOPING

VAN ZEER

KOSTBARE VASTE GOEDEREN,

IN DE

Afdeeling Swellendam,

OP

DONDERDAG, 7 AUGUSTUS 1884.

In den Insolventen Boedel van JACOBUS ADRIAAN EKSTEEN.

DE Ondergeteekende, in zijne betrekking als Eenig Curator in bovengemelden Boedel, zal per Publieke Veiling doen Verkoopen als bovengemeld, op de Plaats zelve, namelijk RATELRIVIER, de voormalige woning van den Insolvent.

I. De welbekende eeuwigdurende Erfpacht Plaats, genaamd RATELRIVIER, met Woonhuis, Stallen en Buitengebouwen daaropstaande, groot 2,482 Morgen. Het Woonhuis en de Buitengebouwen zijn uitgebreid en in goeden staat van reparatie.

II. Zeker Aandeel in de alom-welbekende en Vruchtbare Plaats VAN DER WAT SKRAAL, met annex Grond, tezamen Groot 906 Morgen en 251 Quadraat Roeden.

III. Zeker Stuk Grond, genaamd DOORNKLOOF, Groot 317 Morgen.

IV. Zeker Stuk Grond bekend als QUASSIDIE, grenzende aan Ratelrivier, Groot 1,041 Morgen.

De bovengemelde Plaatsen zijn alle naast elkander gelegen, uitmakende tezamen een der Vruchtbaarste Eigendommen in het geheele Overberg District. De Plaatsen zijn gelegen in het Veldkornetschap "Onder Rivier Zonder End," en gedeeltelijk langs den Hoofdweg van Caledon naar Swellendam en de grenzen. Het geheel vormt een voortreffelijke en goede plaats voor Schapen, Bokken, Paarden, Hoornvee, enz. Deze Plaatsen zijn zoo wel en algemeen bekend dat verdere aanbeveling waarlijk onnoodig is. Het is zeker, dat zij als Vee- en Zaaiplaatsen gelijk staan met elke Plaats in het District.

VERGEET DEN DAG EN PLAATS NIET, TE WETEN:

DONDERDAG, 7 AUGUSTUS,

TE RATEL-RIVIER.

ZEGT HET VOORT! ZEGT HET VOORT!

THOS. W. DANIEL,
Eenig Curator.

N.B.—Alle mogelijke inlichtingen kunnen verkregen worden ten Kantore van de Heeren DANIEL & Co., Swellendam.

Swellendam, 16 Julij 1884.

J. R. C. MacFARLANE, Afslager.

Graven! Graven! Graven!

L. H. TWENTYMAN & CO.

BIEDEN THANS HET GEEERD PUBLIEK HUNNE

BEZENDING GRAVEN

AAN, BESTAANDE IN:

DE BEROEMDE "VINEYARD SPADE," "DIAMOND, "LYNDON," "SHAMROCK," "GEGOTEN STALEN," ENZ

ALSOOK:

MESTVORKEN en SCHOPPEN.

Wijngaard SNOEIMESSEN, en een Grooten Voorraad ALGEMEENE IJZERWAREN

GRAVEN! GRAVEN! GRAVEN!

ZUID AFRIKAANSCHE BRANDASSURANTIE MAATSCHAPPIJ

VAN

KAAPSTAD (Beperkt).

KANTOOR: ST. GEORGE-STRAAT, KAAPSTAD.

Ingeschreven Kapitaal - - - £42,500.

DIRECTEUREN:

A. D. KRYNAUW, Voorzitter.
AD. V. D. BYL, Vice-Voorzitter.
J. G. BORCHERDS. | H. J. DE WET.
J. B. BUISSINNE. | WALTER SEARLE.
G. W. STEYTLER.

AUDITEUREN:

G. H. MOLLER en J. W. S. LANGERMAN.

AGENTUREN in al de voornaamste Steden in de Kolonie.

VOORSTELLEN voor de Verzekering van Vast- en Losgoed tegen risiko van Verlies en Schade door Brand dagelijks overwogen en beantwoord.

J. W. ASHBURNHAM, Secretaris.

DRIE TOESPRAKEN

OVER

Belangen onzer Boeren.

NAMELIJK:

1. "De Scheikunde der Druif," door Prof. Dr. P. D. Hahn.
2. "De Scheikunde der Gisting," door do. do.
3. "Proefstations," door Prof. Fischer.

NU VERKRIJGBAAR, IN PAMFLETVORM.

Prijs: a Kontant 1s. (Postvrij.)

HOFMEYR & REGTER.

Groenteplein, Kaapstad.

VERKOOPINGEN.

Julij 26.—Robertson, Vastgoed, in den insolventen boedel van F. H. van der Vijver,—Borcherds & Pempera, Afslagers.
„ 27.—Stellenbosch, Winkelgoederen, enz. van Melt Barnard,—A. Korsten, Afslager.
„ 30.—Worcester, Masonic Hotel, Huisraad, Vastwerk, enz., in den insolv. boedel van A. J. Garnett,—J. J. Theron, Afslager.
Aug. 1.—Paarl, Vaste en Losse Goederen, enz., in den boedel van M. D. C. Hommel,—J. S. Marais & Co., Afslagers.
„ 1.—Klapmutsstatie, Schapen en Bokken, van M. Uijs,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.
„ 5.—Worcester, Slagt- en Trekossen, van L. H. Erasmus,—J. J. Theron, Afslager.
„ 6.—Rooiboogte nabij Villiersdorp, Vast- en Losgoed, Levende Have, enz., in den insolventen boedel van J. H. van den Berg,—F. L. Lindenberg & Co., Afslagers.
„ 6.—Wellington, Slagtossen en Kosijen, van F. J. Roux, Sr.—J. Fred. Reitz & Co., Afslagers.
„ 7.—Ratelrivier, afd. Swellendam, Vastgoed, in den insolv. boedel van J. A. Eksteen,—J. R. C. McFarlane, Afslager.
„ 14.—Fraserbrug, Vastgoed, in den insolv boedel van J. C. Maritz,—E. A. Smith, Afslager.

MARKTPRIJZEN.

Van 24 en 25 Julij, 1884.

	£	s.	d.	£	s.	d.
Aardappelen, pr. mud ..	0	9	0	— 0	15	7
Boter, per lb.	0	1	6	— 0	1	6
Beet, per bos.	0	0	1½	— 0	0	1½
Bloemkool, per stuk ...	0	0	1	— 0	0	2½
Bonnen, per mud	1	10	0	— 1	10	0
Eijeren, per 100	0	12	6	— 0	13	0
Kender, per stuk	0	2	11	— 0	2	11
Hoenders, per stuk ..	0	1	4	— 0	1	11
Kool, per stuk	0	0	1	— 0	0	1½
Haver, per mud ...	0	5	6	— 0	5	6
Havers, pr. 100 lb. ..	0	2	11	— 0	3	0
Kaf, per 16 sakken	1	10	0	— 1	10	0
Limoenen, per 100	0	3	0	— 0	5	0
Nartjes, per 100	0	4	11	— 0	4	11
Patattas, per mud. ..	0	8	0	— 0	8	0
Pompoenen, per stuk ..	0	0	3	— 0	0	4
Rapen per bos.	0	0	1	— 0	0	1
Selderij, per bos.	0	0	1	— 0	0	1
Uijen, per 3 bush ...	0	9	6	— 0	15	0
Wortelen, per bos	0	0	1	— 0	0	1½

Donderdag, 24 Julij, 1 Wagen en 6 Karren.
Vrijdag, 25 Junij, 5 Wagens en 15 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 24 en 25 Julij, 1884.

	£	s.	d.	£	s.	d.
Aardappelen, per mud ...	0	7	0	— 0	16	0
Abrikozen, per lb.	0	0	7½	— 0	0	7½
Azijn, per ½ aam ...	0	15	0	— 0	15	0
Beet, per bos	0	0	2	— 0	0	2½
Bloemkool, per stuk ...	0	0	1½	— 0	0	5½
Boter, per lb.	0	1	8	— 0	2	0½
Biltong, per stuk	0	0	9	— 0	0	9½
Boonen, per 3 bs.	0	15	0	— 1	5	0
Eijeren, per 100	0	10	9	— 0	12	5
Ganzen, per stuk	0	3	7	— 0	3	11
Guavas. per 100	0	0	5	— 0	2	0
Groene Noten, ...	0	0	3	— 0	0	3
Hoenders, per stuk	0	1	6	— 0	2	3
Kool, per stuk	0	0	0½	— 0	0	2
Kalkoenen per stuk ...	0	3	6	— 0	8	7
Kropela, ...	0	0	1	— 0	0	1
Limoenen, per 100 . ..	0	2	6	— 0	4	5
Makouwen	0	2	10½	— 0	3	0
Nartjes, per 100	0	2	0	— 0	3	9
Patattas, per mud	0	6	6	— 0	8	0
Pompoenen. per stuk ...	0	0	3	— 0	1	0
Prei, per bos.	0	0	1	— 0	0	1
Pijnappelen, ...	0	0	5	— 0	0	5
Perziker, per lb.	0	0	3	— 0	0	4
Selderij, per bos	0	0	0½	— 0	0	0½
Uijen, per 3 bus.	0	9	0	— 0	14	0
Wortelen, per bos	0	0	1	— 0	0	1½

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG, 26 JULIJ 1884.

HOOGER ONDERWIJS IN Z. AFRIKA.

Het zal onze lezers stellig genoegen doen om te zien dat het Stellenbossche "College" er in geslaagd is om aan zijn studenten voorregten voor hun studiën aan de Hoogeschool te Edinburg te verschaffen die zij vroeger misten, en die hen in staat zullen stellen een graad te bekomen die veel waard wordt geacht. Uit twee oogpunten beschouwd dunkt ons deze Stellenbossche zege een voordeel voor Z. Afrika. Vooreerst dat het voor Z. Afrikaansche studenten gemakkelijker wordt gemaakt om aan een Européesche Hoogeschool met goed gevolg te studeren. Zoo als de zaken hier thans staan is er geen vak van wetenschap in ruimsten zin waarin men zich hier evenzeer kan bekwamen als in Europa, en al had men hier een zoo goede onderwijzende Universiteit als maar eenigszins mogelijk is, dan zouden toch de litterator en de jurist zoowel als de geneeskundige en de beoefenaar der wis kunstige en natuurkundige wetenschappen evenzeer naar Europa moeten gaan om regt op de hoogte te komen als men b.v. uit Aberdeen naar Oxford of wel uit een Hoogeschool in een klein land naar de groote Universiteiten van Duitschland of naar die van Parijs gaat. In zoo ver smart het ons dat het plan in Holland geopperd om Kaapsche studenten aan de aldaar gevestigde Hoogescholen zonder aldaar afgelegd examen toe te laten, weinig bijval bij de mannen der wetenschap blijkt te vinden. Welligt is de zaak niet op de regte wijze aangepakt. Dit is zeker, dat het dwaasheid voor een jong mensch zou zijn die hier louter het matriculatie examen der Universiteit heeft afgelegd, om de lessen aan een Nederduitsche Hoogeschool te volgen. Had men getracht om hun die het B. A. examen in Wiskunstige en Natuurkundige vakken hebben afgelegd de gelegenheid open te stellen om, zonder dat meer van hen gevorderd werd, aan Hollandsche Hoogescholen in die vakken en in de geneeskunst, hun die het B. A. in Letteren door zijn om er in letteren, regts- en godgeleerdheid te studeren, dan had men regt gehad op een betere ontvangst en dan had men die ook stellig erlangd. Dit echter in het voorbijgaan. Wat ons in de tweede plaats in het door Stellenbosch behaalde voordeel een heugelijk teeken des tijds doet zien, is dat men er een wedijver met andere inrigtingen van Hooger Onderwijs hier te lande in ontwaart die, zoo als de zaken hier thans staan, niet anders dan gewenscht kan zijn. Die wedijver dunkt ons van de regte soort, en als de oude dichter het in pottenbakker en bouwmeester roemde dat zij anderen van hetzelfde vak op zijde en voornit trachten te streven, waarom zouden dan onze inrigtingen van Hooger Onderwijs niet hetzelfde doen?

Wij weten wat tegen deze zienswijze kan en zal worden ingebragt. Het ontbreekt niet aan hen die onze Wet op het Hooger Onderwijs veroordeelen, en dat niet zonder goede redenen. Een louter examinerende Universiteit, die met moeite een behoorlijk personeel van examinatoren kan vinden, en een aantal kleine inrigtingen van Hooger Onderwijs in een Koloniën nauwelijks rijk genoeg om er een enkele die werkelijk deugt te onderhouden, waar lijkt dit naar! Zoo spreken velen en dat wel niet de minst bevoegde beoordeelaars er over, en wij voor ons ontkennen niet dat wij veel liever één tegelijk onderwijzende en examinerende Universiteit aan de Kaapstad dan een staat van zaken als den tegenwoordigen zien zouden. Maar konden de stichters der Kaapsche Universiteit een anderen weg kiezen dan dien zij bewandeld hebben? Het is evenmin gemakkelijk als bijzonder nuttig om die vraag te beantwoorden; maar wij verbeelden ons dat, had men het door ons wenschelijk geachte plan ter hand genomen, er zoo veel kreten uit Grahamstad en het verdere Oosten over het voortrekken van Tafelberg geuit, sooveel verkregen regten door de steden waar reeds kleinere inrigtingen van Hooger Onderwijs bestonden op het tapijt gebragt, zooveel bewegingen ten gunste van heel of half kerkelijk zuiver wereldlijk Hooger Onderwijs in het werk gesteld zouden zijn, dat het Universiteitsplan onfeilbaar zou zijn mislukt. Nu zal men zeggen dat als het toen mislukt was het later op nieuw kon zijn ter hand genomen, en dat in zulke zaken de aanhouder wint. Dat mag zijn, maar dan had men thans het doel welligt nog niet bereikt; en zelfs zij die de inrigting der tegenwoordige Kaapsche Universiteit veroordeelen, zullen toch in den regel erkennen dat zij wel degelijk iets goeds heeft bewerkt. Er wordt welligt, of liever ongetwijfeld, aan onze inrigtingen van Hooger Onderwijs te veel voor examens gestudeerd, maar studie voor examens is altijd beter dan in het geheel geen studie, en onverschilligheid voor studie was in oudere tijden wel degelijk eer der groote euvelen die men bij de Z. Afrikaansche jeugd te bestrijden had.

Hoe dit echter zij, de Universiteit is er, en onder haar toezigt, voor zoo ver zij examens afneemt, bestaan verschillende inrigtingen van Hooger Onderwijs waar men rekening meê moet houden. Er zijn onder die inrigtingen heel wat die op den duur zullen wegraken, maar wij zullen ons thans tot twee bepalen die in betrekkelijken bloei verkeeren, en waarvan het moeijelijk is de eene boven de andere te begunstigen. Het zijn het Z. A. Athenaeum aan de Kaapstad, en het Stellenbosche "College." Een vergelijking in te stellen tusschen de resultaten van beide inrigtingen zou weinig nut leveren, maar wel is het de moeite waard op beider positie te letten. Het Z. A. Athenaeum is de oudste inrigting van Hooger Onderwijs in de Kolonie, en heeft, naast het voordeel van in de hoofdstad des lands en dus in de nabijheid van bibliotheek, museum en kruidtuin en te midden van de meest ontwikkelde elementen onzer samenleving geplaatst te zijn, ook dit voor dat door veler milddadigheid aansienlijke fondsen er aan geschonken zijn. Stellenbosch is door de stichting en den invloed van de Theologische Kweekschool de plek geworden die op den naam van het Z. Afrikaansch Athene aanspraak kan maken, en niet alleen heeft het van den kant der bevolking nooit aan pogingen ontbroken om het "College" wat er is opgerigt zoo goed mogelijk te maken, maar buitendien is er niets vreemds in dat onders die tot de oude landskerk van Z. Afrika behooren, hun kinderen het liefst naar een plek zenden waar op het onderwijs geen geringe invloed door de geleerdste aanhangers dier kerk kan worden uitgeoefend. Wij voor ons, schoon wij gaarne erkennen dat het onderwijs aan beide inrigtingen minder goed en volledig moet zijn dan het zijn zou als slechts een der twee de hulp van Regeringswege ontving die thans aan de twee wordt toegekend, kunnen de mogelijkheid niet inzien om hetzij ze te vereenigen, hetzij aan de eene een steun te onttrekken ten einde de andere te bevorderen, en wij gelooven dus dat men het als een voldongen feit moet beschouwen dat beiden als wedijverende inrigtingen naast elkander moeten voortbestaan, totdat zich, in een nadere of verdere toekomst, het een en ander voordoet dat aan een der twee de zege verschaft.

Terwijl intusschen de Regering sich tusschen de twee inrigtingen naar wij meenen onzijdig moet houden, hebben die voorstanders van het onderwijs die uit eigen middelen tot den bloei er van bijdragen, de vrije keus of zij het Z. A. Athenaeum of Stellenbosch willen begunstigen. In plaats van deszelfs zoo ons artikel hun voor oogen komt, op de voordeelen van de eene of andere inrigting te wijzen, willen wij met een enkel woord over de wijze eindigen waarop zij het onderwijs het meeste voordeel kunnen aanbrengen. Men heeft thans Murray's beurzen en Jamieson's beurzen, en weldra zullen door de mildheid van een overleden Kolonist nog meer gelden ter beschikking van onze inrigtingen van onderwijs staan om in den vorm van beurzen uitgereikt te worden. Maar men heeft buitendien den Jamieson leerstoel voor Natuur- en Scheikunde, en het Scheikundig Laboratorium dat meerendeels door de milde giften van Mevr. Jamieson is tot stand gekomen. Hoe hoog wij ook de rijke giften waarderen die door haar en anderen ten behoeve van hetzij beheeftige, hetzij verdienstelijke studenten bestemd zijn, toch gelooven wij dat het stichten van leerstoelen en het verschaffen van middelen tot verbetering van het Hooger Onderwijs nog beter vruchten afwerpt. Het geluk moge medegewerkt hebben om de stichting van het Jamieson professorschap zoo bijzonder te doen beantwoorden, maar niemand zal ontkennen dat het Z. A. Athenaeum er meer door gewonnen heeft dan door iets anders wat er in de laatste tijden voor gedaan is, en zag men tusschen de voorstanders van Stellenbosch en van het Athenaeum een wedijver om door milde en naar zich bestede giften er het onderwijs nog verder te verbeteren, dan is er geen twijfel aan of de standaard van het onderwijs zou hier weldra evenzeer verhoogd worden als het geval zou zijn zoo men hier voor slechts één inrigting van Hooger Onderwijs te zorgen had.

'T EEN EN ANDER.

Dat in het nieuwe Parlement de heer Oosthuizen de plaats van den heer Luttig, de heer Le Roux de plaats van den heer Auret, en de heer Venter de plaats van den heer Sichel heeft ingenomen, dat acht een tijdgenoot alles behalve eervol voor den Afrikaner Bond, die, de geslaagde kandidaten gesteund heeft, en een bewijs dat niet alle verandering verbetering is. Nu laten wij de heeren Luttig en Oosthuizen daar. De een is ernstig, de ander grappig, maar wij gelooven dat als zij zamen gekozen waren zij in den regel dezelfde lijn getrokken zouden hebben, zonder dat de een meer invloed dan de andere oefende. Dat daarentegen de Bond in Victoria West den heer Auret, in Albert den heer Sichel niet wilde, dat is zeer natuurlijk. De heer Auret stond bekend als een groot bewonderaar van den heer Sauer, en als het Ministerie Scanlen in allen deele steunende; de heer Sichel, die in vroeger tijden een der trouwste aanhangers van het Ministerie Sprigg was, heeft later zich zoozeer als een vriend van de volgende Regering laten kennen dat hij, althans wat de zaak van Tembuland betrof, zijn vroeger karakter als boerenvriend er voor prijs gaf, en den Naturellenvriend ging spelen. Dit was, dunkt ons, reden genoeg voor een vereeniging welker leden over het algemeen met de Scanlen politiek niet gediend waren, om anderen in hun plaats te kiezen. Het onderscheid tusschen de heeren Auret en Le Roux, die beiden in de Wetgevende Vergadering zich niet zeer dikwijls hebben doen hooren, is dat gene in den regel niet, deze wel in den zin van den Bond stemde. De heer Venter is evenmin een stilzwijgend lid als de heer Sichel in zijn laatsten tijd er een was; en zoo hij al bij zijn voorganger in wereldkennis achterstaat, dan heeft hij toch stellig op het Huis den indruk gemaakt dat hij iemand is waar men voor de Afrikaner zaak meer van verwachten kan dan van den man die een oorlog waar hij vroeger een louteren misgreep in zag later, toen het in zijn kraam te pas kwam, als onregtvaardig en onheilig brandmerkte, en die als lid van het Comite voor de zaken van Tembuland de zaak der Tembusebellen op een wijze voorstond die op zich zelf voldoende was om al wat hij vroeger goed gedaan had te doen vergeten. De heeren Watermeyer en Te Water waren kandidaten die, schoon geen leden van den Bond en door den Bond niet gesteund, toch, als zij gekozen waren, een politiek zouden hebben voorgestaan waar de Bond inagelijks voor is, en of de Bond verstandig gedaan heeft met hen niet te steunen, dat is een open kwestie. Maar het de Bondsleden kwalijk te nemen dat zij mannen uit het Parlement gekregen hebben waar zij van wisten dat zij met den Bond niet zamengingen, dat lijkt nergens naar, en zijn welligt sommige der nieuwe leden niet medegevallen, toch zijn wij overtuigd dat die Bondsleden die zich hebben laten verleiden om voor Sir T. Scanlen te stemmen thans, na de ontbulling van hetgeen hij ten opzigte van Bechuanaland in Engeland heeft uitgerigt, vrij wat meer berouw van hun keus zullen hebben dan de kiezers die het minst beduidende lid der Bondspartij in het Parlement hebben gebragt.

Iedereen, heet het in een telegram uit Bechuanaland, is ontevreden over Mackenzie, en iedereen is blijde over het besluit van het Kaapsche Parlement om voorloopige stappen tot inlijving des lands te laten nemen. Er is intusschen haast bij de zaak. Waar lijkt het naar dat zulk een ellendeling wagens met ammunitie naar Montsioa stuurt, om dezen in staat te stellen de Kolonisten van Land Gosen stuk te schieten! Ware het niet dat Mackenzie vertegenwoordiger Harer Majesteit is, en zijn dood dus welligt tot tusschenkomst der Rijksregering zou kunnen leiden, dan zou niets gewenschter zijn dan dat hij een der kogels die hij voor zijn mede-Europeanen bestemt, in zijn lighaam kreeg. Onze lezers zullen thans meer dan ooit zien dat wij gelijk hadden met steeds op het gevaar te wijzen dat van den kant van dien fraaijen zendeling-Resident Z. Afrika dreigt.

De heer Rhodes wordt door de *Argus* geprezen omdat hij verleden jaar voorspeld had wat er in Bechuanaland thans geschiedt, en, schoon te vergeefs, het middel om de zaken te verbeteren aan de hand had gedaan. Intusschen vergeet onze tijdgenoot een punt van geen gering belang. Toen de heer Rhodes in 1883 het woord voerde scheen er alle kans te zijn dat de Rijksregering, in de zaak der Transvaalsche Westergrenzen, aan de Republiek feitelijk de vrije hand zou laten, en daar dit, mits men met de Regering der Republiek een behoorlijke schikking omtrent den handelsweg maakte, verreweg het meest gewenschte was,—want dan zou men van Mankoroane, Montsioa en dergelijke liefhebbers weldra het laatst gehoord hebben,—was de Wetgevende Vergadering tegen het inlijvingsplan. Wat heeft echter gemaakt dat de Rijksregering het voor gemelde liefhebbers opgenomen, den heer Mackenzie naar Bechuanaland gezonden, en daardoor de zoo uiterst hachelijke toestanden geschapen heeft die er thans heerschen? Niets anders dan dat Sir H. Robinson, die een tijd lang te vergeefs de belangen der kolonisatie van Zuid Afrika tegenwerkte, onverhoopt den steun bekwam van den heer Scanlen, die in Engeland het voorstelde als had de Kolonie belang bij hetgeen Z. Excellentie wilde, en als ware zij gereed om het hare tot de kosten bij te dragen. Dit is de ware toedragt der zaak, en dat thans wij zoomin als anderen het plan afkeuren dat vroeger door den heer Rhodes en thans door het Ministerie is voorgesteld, dat is louter omdat door toedoen van onzen vorigen Eerste Minister de zaken thans bedorven zijn. Wij twijfelen overigens niet of zij zullen regt komen, mits de tegenwoordige Regering niet de onvergefelijke fout begaat om Montsioa tegen de mannen van Land Gosen te helpen, en dus bij de Afrikaner bevolking den naam te verliezen dat zij uit opregte vrienden van kolonisatie en Kolonisten bestaat.

De brief uit Moroquing, in Bechuanaland, dien wij elders meêdeelen, en welke berigten over de Kahalari overeenstemmen met hetgeen onlangs in het Parlement over die zoogenaamde woestijn gezegd is, roept welk een fraai volk die Barolongs zijn die Mackenzie tegen de boeren van Land Gosen wil verdedigen, hoe zij er steeds op zijn uit geweest om alle kolonisatie te verhinderen, en welk gemeen gespuis hen, onder bescherming van den zendeling Resident, tegen de boeren aan hitst. Jammer dat wij er toevens uit zien dat het verhaal omtrent Bethell's aneuvelen ongegrond moet zijn. Wij bevelen den brief ten zeerste aan de aandacht onzer lezers aan. Zij zullen er beter dan ooit te voren uit zien hoe die zoogenaamde "vrijbuiters," onder den heer Gey van Pittius, in waarheid een hun aangedaan onregt weerstaan, en voor de beste belangen der Zuid Afrikaansche Kolonisten tegen een rooversvolk strijden dat ten beste van de kolonisatie des lands hoe eer hoe beter uit den weg moet geruimd worden. Is het waar dat, zoo als in een telegram gemeld wordt, de Britsche vlag te Vrijburg is neergehaald, dan kan men er zeker van zijn dat de reden hiervan geen haat tegen die vlag, maar wel tegen den man is die, gekomen om ze te hijschen, ze door zijn gedrag tot een symbool van verongelijking der Kolonisten maakt.

Wat het hijschen der Britsche vlag te Vrijburg betreft zouden wij gaarne willen weten wat de heer Mackenzie er anders meê kan hebben voor gehad dan om in Zuid Afrika een oorlog in het leven te roepen. Hij wist dat het Kaapsche Parlement zich, ter wille van den vrede, er toe verstaan had om voorloopige maatregelen tot aanhechting te nemen. Hij wist dat wat men hem, als gehaat bij de bevolking, ten kwade zou duiden, door den heer Upington als hoofd der Kaapsche Regering onder toejuichingen der burgers zou zijn gedaan. Zijn haat tegen de Kolonisten en zijn zucht om, ten koste wat het wilde, "Z. Excellentie" te blijven heeten en met zijn kwaadstokerij te kunnen voortgaan, moeten hem gedrongen hebben het land tot een tooneel van verwarring te maken dat zonder hem de Britsche vlag, als het zinnebeeld van vereeniging met hun broederen uit de Kolonie, met vreugde zou begroet hebben. Tusschen Z. Excellentie Sir H. Robinson en Z. Excellentie den zendeling zal de heer Upington als Eerste Minister der Kolonie geen ligte taak hebben, maar slaagt hij er in om Mackenzie's boose bedoelingen te verijdelen, dan zal zijn populariteit in Zuid Afrika beter gevestigd zijn dan ooit te voren.

Procederen is nooit zeer geraden, maar een betere manier om het de luidjes af te leeren kennen wij niet dan de uitspraak in zake de strijdende doctoren te Kimberley. Wij voor ons trachten niet naar meer dan wij zijn, maar wij moeten erkennen dat het lot van den overheidspersoon die dus gelegenheid had de twee doctoren elkander met gesloten beurzen te laten betalen en tevens elk zijn eigen kosten te laten opkokken, zoo zekere smart inboezemde dat wij niet zijn plaats konden innemen.

Preekbeurten op Morgen.—Groote Kerk: 's morgens, Dr. Kotzé; Engelsch, Dr. Kotzé; 's avonds, Ds. Steytler.—Nieuwe Kerk: 's morgens, Ds. Steytler; 's avonds, Ds. Roux.—Zeepunt: Ds. Roux.—Papendorp: 's morgens en 's avonds, Eerw. Smeer.

Het Parlement is Donderdag door middel van een buitengewone *Gazette*, tot 1 October verdaagd.

De "Koloniale Nijverheidsvereeniging" heeft de heeren W. MacLachlan en C. H. Robertson (firma Robertson & Bain) tot kandidaten voor de aanstaande verkiezingen voor den Stedelijken Raad gesteld.

De heer McCombie, redacteur der *Lantern*, wordt gezegd in den tronk aan rumatiek en bronchitis te lijden, en op grond hiervan dringt de *Cape Times* er op aan dat de Gouverneur, zoo als hij al lang geleden verzocht is, een eind aan zijn gevangenschap zal maken.

Een stercuskar.—H. van Eijssen, de man die geruimen tijd geleden een voerman van een stercuskar, welligt omdat deze races met hem maken wilde, een raak pak slaag heeft gegeven, is hiervoor door den Magistraat naar de strafzitting verwezen, maar voorloopig onder borgtogt vrijgelaten.

Te Worcester is het, volgens het plaatselijke blad, zeer koud, en er wordt druk aan boomenplanten gedaan, zullende er op een deel der meent denneboomen en op de plek tusschen het dorp en de begraafplaatsen waarschijnlijk blaauwgomboomen geplant worden.

Knap gedaan.—Volgens de *Evening Express* is in een grensstad—welke, dat blijkt niet, en wij hebben er in geen grensblad van gelezen,—een belasting gesteld op vierwielige wagens, en heeft een burger een vijfde wiel aan zijn wagen laten maken om van die belasting vrij te komen. Als het waar en hier te lande geschied is, dan pleit het voor het vernuft der Kolonisten.

Kandidaten voor den Stedelijken Raad zijn de heeren J. C. Hofmeyr, G. H. Moller, W. W. McLachlan, D. P. Graaff, J. C. Piton, S. Tonkin, W. Thorne, A. J. Rawbone, T. J. C. Inglesby, W. M. H. Lesar en C. H. Robertson. De heeren De Waal en Prince zijn niet weder voorgesteld, en eerstgenoemde stond trouwens bekend als ongeneigd om zich te laten herkiezen.

De Havencommissie heeft Donderdag een vergadering gehouden, waar onder anderen een brief van Sir Donald Currie en Co. over het innemen van steenkolen in het Dok gelezen werd, ten effekte dat het volstrekt noodig was om aan gemelde Maatschappij plek te geven tot het oprigten van een loods voor kolen, en dat er voor betere gelegenheid voor stoomboten om kolen in te nemen, aan het Dok moest gezorgd worden. Men verwees den brief, ten fine van rapport, aan den Ingenieur. Aan het Postwezen werd een plek van het Dok voor een spaarbank toegewezen, en omtrent de dokkosten schijnt men van oordeel te zijn dat men ze meerendeels laten moet zoo als zij zijn.

Lovedale.—Het berigt dat Dr. Stewart den Gouverneur verzocht heeft dat Lovedale van de gemeente Alice zou mogen gescheiden worden, is in de *Gouvernement Gazette* van gisteren gepubliceerd.

De vermiste bark.—De *Boadicea*, die naar de ontredderde Hollandsche bark *Dordrecht II*, was gaan zoeken, heeft Donderdag te Mosselbaai het berigt gebragt dat zij er niet is geslaagd was ze te vinden.

Een Kaffer aan Zoutrivier, dronken en lui en den naam dragende van Christiaan, was eenige dagen lang weg en is thans teruggevonden in een klipkuil, maar zijn leven bleek reeds eenige dagen gevloden te zijn.

Matjesgoed.—Een aantal monsters van deze vezelstof, ten deele ruw en ten deele bewerkt, zijn door den heer M. J. de Villiers, vroeger M.L.A. voor Caledon, naar hier gestuurd om op de Nijverheidstentoonstelling te prijken.

Kandidaten voor de Raadsvakaturen in wijk 3 der Gemeente Liesbeek zijn Dr. Hiddingh, de heeren Deane en Linder, en naar men zegt ook de heer Wichura, dien wij voor ons gaarne zouden zien kiezen ten einde het varkdom te Liesbeek in zijn regten te doen herstellen.

"Drie toespraken over belangen onzer boeren," nl. de vroeger in ons blad gepubliceerde vertalingen van de beide voorlezingen van Dr. Hahn over de scheikunde der druif en der gisting, en van het adres van Prof. Fischer, zijn thans te zamen in pamfletvorm in het licht verschenen en voor 1s. verkrijgbaar.

Groenepunt.—De dienst in de Ned. Geref. Kerk aldaar wordt morgen ochtend door Eerw. Teske van Beaufort West waargenomen. Ds. de Beer doet alsdan dienst te Wijnberg als Zendings inspector, doch zal des avonds voor de Engelsche dienst terug zijn. Er wordt zoo des avonds als des morgens voor de Theol. Kweekschool gecollecteerd.

Baronnes D'Astre de Landsberg, hier met de *Athenian* aangekomen, is een dochter van ouden heer Otto Landsberg, vroeger hier ter stede getrouwd met den heer Dastre, uit Mauritius, wel bekend als de man die hier slakken in de wijngaarden geplant heeft. Was hij onder den Engelschen in plaats van den Franschen adel opgenomen, dan zou waarschijnlijk Baron Snail zijn titel zijn.

Poging tot zelfmoord.—Een blanke vrouw legde zich op een namiddag in deze week nabij Claremont op de rails van den spoorweg juist toen er een trein aankwam, en een seinwachter die het zag wist haar nog net weg te trekken. Hij bevond toen dat zij zoo dronken was dat het nergens naar leek, en hij vertrouwde haar dus toe aan de zorg van een diender. Het einde was dat zij voor een maand naar den tronk is gezonden.

Kapitein Rovers, de wakkere Hollander die de Transvalers in hun vrijheidsoorlog dacht te ondersteunen, en met denzelfden stoomboot uitkwam als Sir Fred. Roberts, om even als deze te vernemen dat het vechten uit was, heeft zich in Holland met jongejuffr. M. C. Matthijsen in den echt begeven, en wij twijfelen niet of de Transvalers zullen op dit berigt een glas Neilmapius, hun Kaapsche vrienden een do. Kaapschen wijn op het heil van het echtpaar ledigen.

Angra Pequina.—Een fraai Duitsch kaartje van dit établissement, zamen met een van Z. Afrika en, tot vergelijking van de grootte der landen, een van Duitschland en de Nederlanden, is ons door den heer J. C. Juta, boekhandelaar alhier, gezonden, bij wien het voor 1s. te bekomen is. Het blijkt er uit dat het gebied waar de heer Lüderitz en dus de Duitsche Regering aanspraak op maakt, zich van Hottentot Baai, iets benoorden de hoogte van het eiland Ichaboe, tot Oranjerivier langs de kust, en vrij ver landwaarts, uitstrekt.

Pondoland.—Volgens een correspondent van het Kokstadsche blad loopt de weg, waarover eenigen tijd geleden tusschen Umqikela en de Koloniale Regering strijd bestond, niet door eigenlijk Pondoland, maar door de Rode Vallei, een streek die door Baca's bezet was tot op den tijd dat de heer Brownlee de Pondo's er baas maakte, en dat weder door hen bezet zal worden zoodra de Regering ophoudt met de Baca's in toom te houden. De politiek van toegeven aan de Pondo's, door de vorige Regering in het algemeen gevolgd, schijnt dus niet de vruchten te hebben gedragen die zij er van verwachtte.

Kerknieuws.—Prop. Meijer heeft het beroep naar Griquastad aangenomen. Aan De Aar, waar Ds. Maeder, van Victoria West, onlangs een eerste godsdienstoefening, Hollandsch en Engelsch, gehouden heeft, denkt men een kerk en school op te rigten, en aan Slangrivier, Tembuland, heeft men het aan de leeraren van Dordrecht en Barkly Oost te danken dat men zoo ver gekomen is om een noodkerk te bouwen, die door gemelde leeraren op 8 Augustus zal worden ingewijd. Een bazaar ten behoeve der kerk te Jansenville gehouden, heeft £450 opgebragt. Dit is het voornaamste kerknieuws dat in de *Kerkbode* te vinden is.

Zonderling Voorval.—In den namiddag van den 16den dezer, zijnde onze gewone halve Vacantiedag, reden vier jongelingen, de zonen en de neef van een onzer voornaamste kooplieden, naar de baden te Brandvlei. Daar zijnde dronken drie van de vier eene groote hoeveelheid melk. 'S avonds echter werden zij alle drie ziek en de een wel zoodanig dat het noodzakelijk geacht werd den dokter te laten halen. Het schijnt vreemd maar dergelijke gevallen van vergiftiging door naar allen schijn gezonde melk zijn dikwijls voorgekomen in Engeland en op het vasteland. Het is aan te raden nooit melk te drinken tenzij die vooraf gekookt is, zooals gewoonlijk in Duitschland gedaan wordt.—*Worcester Adverteiser.*

Magistraatshof.—Onder de zaken die gisteren voor den Magistraat kwamen was er een van zekeren Kelly, beschuldigd van een ulster uit Roelandstraat gestolen te hebben. Zijn verdediging was dat hij neêt in Roelandstraat geweest was. "Nooit in Roelandstraat?" zei de Magistraat. "De tronk ligt in Roelandstraat, en daar heb ik je al dikwijls genoeg naar toe gestuurd." Hij gaat er thans voor drie maanden, om den anderen dag met harden arbeid en schralen kost. Wat schralen kost betreft, het gebruik daarvan had Johanna Adriaanse zoo verzwakt dat zij, pas uit den tronk naar haar juffrouw terugkomende, door een enkel kelkje wijn totaal hoenderkop was geworden. T was niet van den wijn, zei zij toen zij wegens dronkenschap voor den Magistraat kwam, maar haar gestel kon niet tegen rijstwater. De Magistraat gaf haar gelegenheid om dit gebrek van haar gestel door veertien dagen oefening te verhelpen.

Een Bijbel.—"Ter gedachtenisse gegeven door den heer J. N. Cruiwagen, burger ridmeester en agerend ouderling, en desselfs huisvrouw juffr. G. A. Heyning, in den jare 1770, 7 Mei," is het opschrift dat men, in een zilveren plaat gegraveerd, op den ouden Ned. Gereformeerden folio bijbel las, die in de dagen van Ds. Serrurier aan de Ned. Gereformeerde Kerk alhier ten geschenke werd gegeven, en die van toen af jaren lang op den lessenaar van den preekstoel der kerk in Heerengracht lag. Na Ds. Serrurier sloegen Di. Fleck, Borcherds, Van Lier, Von Manger, Kuys, Berrangé, Spijker en Drs. Faure en Heyns hun teksten er in op, maar zelfs bijbels zijn tegen den tand des tijds niet gewaarborgd, en in Julij 1866 was het noodig om er een nieuwen band om te laten maken, welk werk door toedoen van een toenmalig diaken, thans oud-ouderling, en op kosten van een zuster der gemeente, Miss Leeuwner, door de heeren Saul Solomon & Co. verrigt werd. Slechts weinig jaren bleef echter de bijbel in gebruik, en een met koper in plaats van, zoo als hij, met zilver beslag werd veertien jaren achtereen hier in de kerk gebruikt, totdat de beide nieuwe ouderlingen-kerkmeesters den ouden bijbel onlangs in een kast terugvonden. Zulk een oud pronkstuk wilden zij niet buiten dienst laten blijven, maar er moest, zoo men hem gebruiken wilde, weder een nieuwe band om, en ditmaal was het een diaken, bekend om zijn vrijgevigheid in kerkelijke zaken, die zelf de kosten op zich nam. Zoo als de bijbel thans op nieuw, in zwart marokijn maar met het oude beslag gebonden en op meer zijn versierd is, strekt hij de firma Saul Solomon en Co. zeer tot eer, en wij raden allen die morgen ter kerke komen om er hun oogen op te vestigen, en te zien hoe men in oudheid hier in eere houdt.

Worcester Landbouw Genootschap.—Het Sub-Comité kwam bijeen aan het kantoor van onzen Civielen Commissaris II. Zaturdag morgen ten 10 uur, met het doel om regulaties en bijwetten op te stellen voor het Genootschap en ook den datum te bepalen voor de eerste Tentoonstelling. De president, de Weledele heer James Fichat, bekleedde den voorzitterstoel en al de leden van het Sub-Comité (behalve Dr. Beck, die in Kaapstad de Vergadering van het Geneeskundig Genootschap bijwoonde) waren tegenwoordig.—De Voorzitter legde ter tafel de reglementen van de Kaapsche en Stellenbosche Landbouw Clubs en uit deze werd een stel regulaties opgemaakt, ter goedkeuring te worden voorgelegd aan eene algemeene vergadering van

hoort dat de Professor een lijvig rapport heeft gezonden aan de Direkteuren der Maatschappij en dat hij niet twijfelt aan den rijkdom der velden in het algemeen, maar zegt dat de tegenwoordige manier van werken nooit slagen of betalen kan.

Een goudhoudend rif, dat berigt wordt zeer rijk te zijn, is ontdekt op Tafelberg nabij Pietermaritzburg. Een beroemde deskundige die nu hier is zegt dat het erts precies gelijk is aan dat te Moodie's en beschouwt dit als een belangrijk feit, als aantoonende de uitgestrektheid van het *rif*.

De heer Shepstone heeft in den Wetgevenden Raad kennis gegeven van een Wetsontwerp om de Constitutie te amenderen. Het is waarschijnlijk dat dit, gelijk ook het Wetsontwerp van den heer Escombe, aan een gekozen Comité zal worden verwezen.

DE TRANSVAALSCHE DEPUTATIE TE PRETORIA.

PRETORIA, 25 Julij.—De Deputatie is hier heden tegen den middag aangekomen, en werd 6 mijlen van de stad door 5 à 600 man in rijtuigen of te paard ontmoet. De artillerie van den Staat vormde een eerewacht. In de stad was de straat die naar Kerkplein leidt, aan den ingang van welk plein een eereboog was opgerigt, digt bezet door lieden die de Deputatie wilden verwelkomen, en die haar, toen zij de straat afkwam, met luid gejuich begroetten. Toen de Deputatie aan de Volksraadszaal afsteeg ontving zij welkomst adressen van den Uitvoerenden Raad, de beambten en de bevolking van dorp en district Rustenburg, en van den tak Aapiesrivier van den Afrikaner Bond, wordende de lezing van alle diese adressen door hartelijke toejuichingen ontvangen. De President, Ds. Du Toit en Generaal Smit antwoordden elk op zijn beurt, en behalve dat er melding werd gemaakt van de voorleelen der nieuwe Conventie en van de sympathie in Europa met het land betoond, sprak men over geen politieke zaken. Verdere inlichtingen, zeide de President, zouden gegeven worden als het rapport der Deputatie voorkwam. Na de adressen werden in de zaal ververschingen aangeboden, maar de menigte was te groot om aan toespraken te denken. De ontvangst was uiterst hartelijk. Maandag komt de Volksraad bijeen.

Aankomst der Mailstoomboot.

In den namiddag van Donderdag kwam de *Athenian* hier aan, als passagiers voor de Kaapstad brengende Barones en jongej. D'Astre de Landsberg; Kapt. luit. Rainier, R. N., en mej. Rainier; den heer en mej. Wilman; den heer Pahlke en familie; den heer en mej. H. S. Turner; jongejj. J. Brener, J. Herth, F. Price, J. Burke, Grussendorff, W. Costabel, Shenton, Hessell en Randall, de heeren Bevell, J. N. Luscombe, Coward, J. Weil. Arderne, Barnato, Henry Town, Greive, S. Schapino, H. Estein, Elias Rok, Paul Arnecke, L. Brande en eenige soldaten en matrozen. Voor Natal zijn over de 150 manschappen van een Engelsch regiment, en voorts verscheidene Hollandsche namen onder de passagiers: Nieuwenhuyzen, Van Rooijen enz.

Het nieuws betreft meest parlementaire zaken, en wel het lot dat in het Huis der Lords voor de Wet op de Hervorming van het Kiesstelsel bestemd werd, en de zaak van Egypte. Wat het eerste punt betreft blijkt het dat een groote bijeenkomst van Lords gehouden is, waar men het is eens geworden dat een uitbreiding van het stemregt zonder wijziging der kiesdistricten geen behoorlijke vertegenwoordiging des volks leveren en in Ierland zelfs een bepaald gevaar voortbrengen zou. Reeds toen werd er van een herfstzitting gesproken, en de ultra-radikaal Labouchere had allerlei plannen over een wijziging van het Hoogerhuis die het beletten zou den volkswil te trotseren. Veel wordt er, in verband met de nieuwe Kieswet, van een jonge dame gepraat die geweigerd heeft belasting te betalen nu het Lagerhuis haar het stemregt onthield. Het is een Miss Muller, van bereep onderwijzeres, en als zoodanig niet onbekend.

Over de zaak der Egyptische Conferentie wilde de Oppositie een votum van afkeuring voorstellen, en de heer Gladstone had hiertoe gelegenheid toegestaan, toen, op het oogenblik dat het voorstel gedaan werd om de orde van den dag te schorsen ten einde de zaak van het votum te laten voorkomen, de heer Goschen opstond en betoogde dat het gevaarlijk was om, op een oogenblik dat gewigtige punten van Europésche politiek aanhangig waren, over dergelijke zaken een discussie te houden. De Regering was hierdoor verrast, en de Liberale partij blijkbaar verheugd, en toen er gevraagd werd wat de Regering van de zaak zeide, antwoordde de heer Gladstone dat hij wel het zijn pligt had geacht om gelegenheid tot het voorstel te geven, maar toch erkende dat het schadelijk kon zijn. Met 190 tegen 148 stemmen werd daarna besloten de orde van den dag niet te schorsen. Erheerschte een denkbeeld als zou de zaak tusschen den heer Goschen en de Regering overlegd zijn geweest, en hierover werd zelfs in het Hoogerhuis een vraag gedaan, maar het wordt van beide kanten ten stelligste ontkend. Dat de Conferentie, die reeds geopend was, tot geen goed resultaat zou leiden werd wel verteld, maar in diplomatieke kringen lachte men hier mede, en op de Beurs oefenden de voorspellingen in kwestie geen invloed uit.

De som voor het standbeeld van Sir Bartle Frere in St. Paul's Kerk bestemd, is op een *maximum* van £3,000 gesteld, en de rest van hetgeen er wordt ingeschreven zal, naar men verneemt, voor de betrekkingen van den afgestorvene gebezigd worden. De heer Bradlaugh is door de jury schuldig bevonden van zonder eed aan de verrigtingen van het Lagerhuis te hebben deelgenomen, daar hij bekend stond als iemand die niet aan God geloofde, zoodat een eed in zijn mond niet als zoodanig kon gelden. Over de zaak der *Nisero* is een discussie in het Lagerhuis gevoerd, waarin men zich natuurlijk scherp over de Nederlanders uitliet, en niet minder scherp over het verdrag waarbij men, verscheiden jaren geleden, Sumatra geheel aan de Nederlanders had gelaten.

Uit Egypte had men geruchten van een mislukten aanval der rebellen op Khartoum en een gelukten op Debbah, maar althans laatstgenoemd gerucht werd tegengesproken. Volgens een Engelsch officier die uit Soudan was gekomen, Majoor Kitchener, was de staat der zaken vrij hagchelijk, en maakte de Mahdi zich gereed om als de Mahomedansche vastenmaand over was een inval in Opper Egypte te doen. Ook wordt er zeer gepraat over den voortgang dien Rusland in Midden Azië blijft maken, en nog meer over den indruk dien geruchten daaromtrent in Britsch Indië maken, waar men op elken bazaar over het verschijnen van Russisch geschut voor Kaschmir spreekt alsof niets natuurlijker ware. Er worden dan ook maatregelen genomen om het Britsch-Indische leger te versterken.

Tusschen Frankrijk en China werd oorlog dreigend geacht. Chineesche troepen, die een vesting bezet hadden die zij voor Fransche ruimen moesten, hadden op Franschen gevuurd, en dit was onmiddellijk gevolgd door het oprukken van Fransche troepen uit hun kwartieren in Tonkin en Anam naar de plek. Er zouden voorstellingen over de zaak aan de Chineesche Regering gemaakt worden, maar men meende dat deze met het verdrag ontevreden was en het verbreken wilde. Verder is uit Frankrijk te melden dat men zich daar zoowel als in Italië uiterst bang maakt over de cholera te Toulon, die gezegd wordt wel degelijk van de opregte Aziatische soort te zijn. Het heet dat de ziekte ontstaan is door het eten van onrijpe abrikozen; maar is dit in staat om cholera te wekken, dan had men ze hier aan de Kaap al lang gehad. Een vrij hevige twist is ontstaan tusschen Prins Napoleon en diens zoon Prins Victor, die van zijn vader zich onafhankelijk had zoeken te maken. Het schijnt dat men onder de Bonapartisten aan Prins Napoleon vrij algemeen gelijk geeft.

Overleden is de bekende generaal Todleben, verdediger van Sebastopolen den Krimoorlog.

Over Z. Afrikaansche zaken is niet veel te vermelden. Het schijnt dat Vorst Bismarck met de aanhechting van Angra Pequina meer bedoelt om een begin te maken met een stelsel van begunstiging van vrije kolonisatie door de bescherming der Duitsche vlag, dan om kolonisatie van staatswege in te voeren. Omtrent de Internationale Afrikaansche Vereeniging wordt gemeld dat Stanley niet ver van de Congo een stad heeft gesticht, dat een zijner bekwamste helpers een togt met vijf booten op de Congo heeft ondernomen, en dat de betrekkingen tusschen Stanley en zijn helpers aan den eenen en De Brazza aan den anderen kant van den Kongo lijksten aard zijn. Op de Transvaalsche begroting was, toen men besloot den tijd te verlengen, slechts voor een tiende der vereischte som, al. voor *f* 1,500,000 (£125,000) ingeteekend, maar de redenen worden niet opgegeven. Van Zulu- en Bechuanaaaken wordt niets vermeld, behalve dat de heer Gladstone er geen heil in ziet om over eerstgenoemde discussie te doen houden. De Zulusaak zou echter spoedig ter spraak worden gebragt.

PRIESKA.

(Van een Correspondent.)

15 Julij, 1884.

Het is een geruimen tijd sedert de lezers van de *Zuid Afrikaan* iets van ons armzalig en veracht dorp gehoord hebben; hoewel wij zeer tevreden zijn met ons dorp. Het oude spreekwoord zegt, "iedere vogel prijst zijn nest." Niet alzoo is het alhier; maar menigeen die Prieska nu veracht zal naderhand spijt hebben, vooral wanneer onze rijke bron geopend is, namelijk de Oranjerivier. Deze gouden schat loopt eene vervaarlijke lengte door de Kolonie noodeloos, onopgemerkt door ons Gouvernement en onze Parlementsleden. Deze groote bron, waardoor duizenden menschen in leven kunnen gehouden en vele penningen in des lands kas kunnen gestort worden om 's lands tekort goed te maken, moet nu verloren gaan. Het is niet genoeg dat de bastaards en de Zendeling Schroeder een begin gemaakt hebben bij Upington met zulke ondernemingen; neen, er is nog een vederen bed om op te slapen voor onze Regering; er is nog tijd om vrede, vrede! te roepen, terwijl er zulk een gevaar in ons land is. Als men maar wil ontwaken en uitzien naar middelen om winst mede te doen. Men wil maar taxeren, en wie moet betalen? De arme boer, want of men den koopman, dokter, winkelier, slagter, bakker, of schoenmaker taxeert, de zwakkere klas, of landbouwer, moet het gelag betalen. Men moest Grootrivier behoorlijk laten onderzoeken door een landmeter, en een of twee kundige boeren die meer weten dan de meest kundige Gouvernements Ingenieur met zijn vluchtige reizen langs de Oranjerivier weten kan. De oogmaat van menigen boer is bijkans beter met zijn waterpas dan een Commissie van Gouvernementswege met £500 of £1,000 voor haar inspectie. Het spijt ons waarlijk dat de heeren Joubert, De Villiers en Le Roex niet bekend zijn met Prieska, anders konden zij een einde maken aan dien hitteren steen, waarover wij reeds laang klaagden en diem uit den weg ruimen, namelijk de moeijelijkheid in den weg van besproeijing in de nabijheid van Prieska, die beter betalen zou dan Van Wijksvlei dam, die op regen wachten moet met zijn brakaarde.

Voor een tijd geleden was de groote dam bij Beaufort droog, en hoe lang heeft het geduurd? Beaufort heeft geraasd van naarheid; maar van den schoonen stroom van Grootrivier die zich uitstort in de zee, wil men geen gebruik maken. Ach hoe jammer toch om dit aan te zien, waar alles bitter duur en onbetaalbaar is, waar meel £4 tot £5 is en geen vruchten of groenten te krijgen zijn. Ach! hoe schadelijk toch voor de maag van een fatsoenlijk mensch om als "volk" te leven! Rondom Prieska, in de nabijheid er van, zijn ten minste drie duizend morgen kostbare aarde om te bewerken, als men Grootrivier zou willen uitkeeren bij Uitdraai—een schoone gelegenheid voorwaar—alwaar Grootrivier en Brakrivier in elkander loopen, en dan naar het noorden stroomen, voor eene distantie van twee uren te paard, en dan weer terug komen naar het zuiden, alwaar de twee wateren op eene distantie van een mijl van elkander zijn. In het midden is een hooge rand van blaauw gruis, omtrent drie honderd yards breed, welke "ingetunneld" zal moeten worden. Voor het overige is er van daar naar iederen stroom een diepe kloof aan beide zijden van den rand of bult, eene schoone gelegenheid dus welke de natuur ons aanwijst. Grootrivier heeft 3 of 4 vallen langs dezen rand. Er kan geen twijfel bestaan of het water loopt buiten verwachting eerder op de kostbare aarde dan wij ons verbeelden kunnen, indien onze Regering maar zou willen ontwaken en hare attentie er aan besteden, in plaats van naar andere middelen te grijpen om de Kolonie te redden uit het vreeselijke gevaar waar zij in verkeert. Wel is waar, men moet besuinigen, zonder twijfel; maar men moet niet verkeerd zuinig wezen. Om 3 ponden te winnen alwaar men een pond uitlegt, om zulk een kans te laten verloren gaan, beschouwen de ingezetenen van Prieska dwaasheid! Maar stuurt toch als 't u believt mijnheer Gamble niet om inspectie te komen houden als de Regering er toe overgaat.

Grond is hier altoos 100 ponden sterling per morgen waard, waar eer hij genoeg water krijgt, dus zeg maar 3,000 morgen tegen 50 ponden sterling per morgen; dit zou een kapitaal opbrengen van £150,000. Indien de Regering £50,000 er aan zou moeten besteden, dan zou zij nog £100,000 winnen, en welke rijke inkomsten zouden jaarlijks niet aan recognitie gestort worden in 's lands kas, zonder nog in aanmerking te nemen de vulling van hongerige monden. Mijn tijd! mij dunkt ik zie al de menschen, zoals mieren, langs Grootrivier arbeiden in de kostbare aarde, wanneer het water er op stroomt, van 's morgens tot 's avonds, nacht en dag. Ik geloof ook stellig, dat dit schema veel, zeer veel minder kosten zal dan £50,000.

Onze Regering wil te danig protectie; maar protectie zal naderhand springen en het land afgooijen als een verrotte pompoen, want de schoenmaker kan dan hier voor zijn schoenen vragen wat hij wil, en zoo ook met andere nijverheden. Amerika wordt het ook al lastig met zijne protectie. Ook zie ik dat onze bondsmannen in het Parlement niet gaarne besnoeijen wilden van den top naar het fondament, toen mijnheer Ebden in dien zin sprak. Zij willen niet bij hetzelven beginnen en dat is een fout! Bondsmannen! past op! past op! als julle thuis kom, dan snoei ons julle met de tong. Een ding is ons blijde over, dat julle raas over elk punt dat voorkomt.

De droogte hier is vergeten, maar de brandziekte regeert regt erg onder ons. Daar liggen al veel, zeer veel in de Boedelkamer, en ons menigte komt te voet aan. Was er besproeijing op Prieska dan waar het anders.

GRADEN IN WETENSCHAP AAN DE HOOGESCHOOL TE EDINBURG.

(Ingezonden.)

Zij die belang stellen in Hooger Onderwijs in de Kolonie zullen ongetwijfeld met genoegen vernemen dat Kaapsche studenten in het vervolg de schatbare graden van B.Sc. en D.Sc. aan de Hoogeschool te Edinburg onder gunstiger voorwaarden dan vroeger kunnen bekomen. Een der voorwaarden vereischt voor het bekomen van eerstgemelden graad is dat ieder kandidaat de lessen in de wetenschappen in engeren zin (science classes) drie akademische jaren moet bijwonen, *één* daarvan aan de Hoogeschool te Edinburg en *de beide andere* hetzij daar of aan Universiteiten of Inrigtingen van Hooger Onderwijs als zoodanig door de Edinburgsche Hoogeschool erkend. Reeds eenigen tijd geleden werden erkend de voornaamste "Colleges" van Amerika, Indië, Australië en Nieuw Zeeland, en het doet ons genoegen dat ook Kaapsche studenten thans dezelfde voorregten kunnen genisten, daar, door een onlangs genomen besluit van den Senaat der Edinburgsche Hoogeschool, het *College van Stellenbosch* aan de lijst der erkende Inrigtingen van Hooger Onderwijs is toegevoegd.

De voordeelen die onze studenten hiervan trekken kunnen moeten allen duidelijk zijn. Na twee jaren een voorgeschreven cursus van lessen aan het *College van Stellenbosch* te hebben gevolgd, kan een student naar Edinburg gaan en, *na één jaar de lessen in natuurwetenschappen te hebben bijgewoond*, na aflegging der vereischte examens den graad van B.Sc. bekomen, een der schatbaarste graden die de Universiteit geeft. Het is van belang op te merken dat de onderwerpen die in de Kolonie moeten bestudeerd worden deel uitmaken van het werk dat men om hier aan de Kaapsche Universiteit B.A. in Wis- en Natuurkundige Vakken te worden, moet doorgaan, zoodat men zich voor den Edinburgschen en den Kaapschen graad tegelijk kan voorbereiden.

Vooral zoodigen wij aanstaande studenten in de medicijnen uit om hierop te letten. Alle studenten in de medicijnen moeten, als gedeelte van hun studie in dat vak, Dierkunde en Kruidkunde bestuderen; en daar dit onderwerpen zijn die ook voor den graad in de wetenschappen bestudeerd moeten worden, kunnen vele kunner thans dien graad bekomen zonder dat hun geneeskundige studiën er iets bij lijden.

Voor zoo ver wij weten heeft geen Kaapsch student tot dus ver een graad van B.Sc. gehaald, ongetwijfeld omdat hij tot dus ver er te lang zijn verblijf te Edinburg voor had moeten houden. Wij vertrouwen echter dat de pogingen van hen die er toe hebben bijgedragen dat Kaapsche studenten dit voordeel bekomen, hun beloning zullen vinden in het optreden van een groot aantal kandidaten.

Bijzonderheden te geven over de lessen die men te Edinburg en te Stellenbosch respectievelijk moet bijwonen, dat zou te veel plaats kosten; maar volledige inlichtingen zijn te bekomen als men zich wendt tot Professor Thomson, te Stellenbosch.

TE VEEL REGEREN.

VOORLEZING VAN DEN HEER B. WORSFOLD.

De voorlezing van den heer Worsfold, leeraar in de oude talen aan het Bisschoppelijk College, werd gisteren vrij goed bijgewoond, vooral door dames. Meer dan de helft der zitplaatsen in de zaal der "Mutual" was echter onbezet. Bisschop Jones nam den voorzitterstoel in, en met hem zaten Regter Smith, Dr. Cameron en een paar andere heeren op het gestoelte. De Bisschop stelde den lezer met een kort woord voor.

De heer Worsfold, wiens onderwerp boven aan dit artikel geplaatst is, zeide dat er drie "moeten" zijn, zedelijk, politiek en physiek, schoon het eind er van op iets neerkwam wat physiek was, nl. geluk. Hij gaf een voorbeeld op hoe dit physieke "moeten" achter de andere zat al waren deze toch in zeker opzigt zelfstandig. Het was het politieke "moeten", de kracht der wet, waar hij zijn hoorders toe bepalen wilde. Er waren daden die onder toezigt dier wet waren en moesten zijn, andere niet, en het was een zaak van belang om deze twee te onderscheiden. Hij voor zich geloofde dat men tot het besluit zou komen dat thans de politieke magt te ver ging, en te veel dwang over het volk uitoefende. In hoe ver zoo iets het geval was hing ten deele van het karakter of van den graad van ontwikkeling der bestuurders af. Wat hij wilde nagaan was waar men, in Engeland, de lijn kon trekken waar men de werking van den staat binnen beperken moest. Engeland was een land waar over die zaken meer dan ergens elders gedacht werd, en waar men dus het best zich toe kon bepalen. De wetenschap die met het oog op de gestelde vraag op den voorgrond kwam was de staatshuishoudkunde, een vak waaraan men welligt den naam van wetenschap zou willen ontkennen omdat het teeser van vooraf gestelde beginselen uitging. Weinige jaren geleden scheen de staathuishoudkunde het beginsel van vrijen handel vastgesteld te hebben; thans was de vraag of vrije handel dan wel protectie beter was, een onderwerp van discussie. Het was zijn plan om de geschiedenis van het politieke "moeten" na te gaan, en hierbij zou hij van de aartsvaderlijke toestanden en de dorpsgemeenschap slechts met een woord gewagen, maar terstond komen tot de toestanden die men in de Homerische gedichten en bij de oude Germanen vond, toen een stamkoning aan het hoofd van een aristocratie stond. Toen later het schrift in zwang kwam werden de regelen waar men zich bij regtszaken aan hield geboekt, en daarmede had men de geschreven wet. Hoogst eenvoudig was die wet onder die oude volken waar men nog zeer veel aan de magt van den huisvader liet. Later werd alles meer verwikkeld, en het was verkeerd om in het oude dat stelselmatige te zien wat lateren, zoo als Rousseau, er in zochten In oude tijden was de stam, thans het land de politieke eenheid. Na een kort overzigt van de middeleeuwsche toestanden, die hij als militair, door de Kerk getemperd, beschreef, kwam de lezer op den constitutioneelen strijd der laatste eeuwen, in Engeland reeds vroeger gestreden, en verder tot de tegenwoordige toestanden, nu voornamelijk op de volksnijverheid gelet werd, en het industrieele beginsel de plaats van het militaire innam. In die toestanden bleef echter veel van het oude over, en de voorstanders van radikale hervormingen zochten ten deele terug te gaan tot veel oudere en min ontwikkelde toestanden, omdat men gevoelde dat men vandaar ligter tot iets nieuws kon overgaan. Het militaire bestuur van min ontwikkelde tijden rustte op de volstrekte verpligting der onderdanen om te gehoorzamen, en daarom werd in de oude Griekische staten, als men de beginselen van het staatswezen naging, steeds op den staat in plaats van op het individu als datgene gewezen waar alles op aankwam. Dit was het wat men onbewust terug wilde, maar het was niet van dien aard dat men het behoorde toe te passen. Men zag in Plato's Republiek een poging aangewend om van uit het groote, den staat, het kleine, het individu, te verklaren. Hij zou uit het kleinere het grootere, uit een maatschappij in aandeelen het wezen der menschelijke maatschappij zoeken te verklaren, en vergeleek de positie der Regering met de directie der maatschappij, die er voor zorgen moest dat hetgeen er gewonnen werd naar eisch bestuurd en verdeeld werd. Dat de Regering zorgen moest voor velligheid van lijf en have en voor handhaving des regts, dat was duidelijk, want geen individu had hiertoe de magt, en zoo was het ook noodig dat zaken als het munten, de armenzorg en dergelijke in handen der Regering waren, zoowel als zekere andere punten, waar echter tevens voor de vrijheid van handelen voor het individu gezorgd moest worden. Een dier punten betrof het grondbezit. Wat nu de beginselen van het regt der Regering tot ingrijpen in de zaken betrof, vooreerst had men dat van het *laisser faire*, waarbij de Staat het individu zooveel mogelijk de vrijheid liet om zelf zijn zaken te doen en daardoor tevens het land tot bloei te brengen. Tegenover dat beginsel stond datgene wat wilde dat de Regering ook in zaken van nijverheid hare hand mengde, ten einde te beletten dat de zaken verkeerd gingen. Hierbij betoogde de lezer dat reeds Aristoteles datgene had ingezien wat de voorstanders van *laisser faire* nog niet begrepen. Wat men tegen de werking van onbeperkte vrijheid van mededinging inbragt was dat de rijkdom verkeerd en onregtvaardig verdeeld werd. Een punt waarop sommigen voor, anderen tegen ingrijpen der Regering waren was dat van vrijen handel en protectie. Hier weidde de lezer eenigen tijd over uit, de vraag nagaande in hoe ver het voor een staat nadeelig was om van de productie van een anderen staat af te hangen waar het in oorlog met kon komen, en of niet daarom protectie verkiesselijk boven vrijen handel was. Wat men met protectie zocht te winnen was nationale vrijheid, en dit was uit een staathuishoudkundig oogpunt voordeelig als men daardoor op den duur alles beter en goedkooper kon krijgen; maar was dit, om verschillende redenen, niet het geval, dan kon men er geen voordeel van trekken. Protectie was dus alleen dan behoorlijk als zij slechts een korten tijd tot ontwikkeling der nijverheid behoefde te duren, en rijke hulpbronnen des lands ontwikkelen kon. Onafhankelijkheid en magt om anderen nadeel te doen, dat was welligt wenschelijk, maar alleen in de tegenwoordige toestanden, waarin de internationale betrekkingen nog van militairen aard waren. In de Kaapkolonie mogt men een hoog tarief om financiële redenen invoeren; maar er was geen kwestie van dat men hier toestanden hebben zou die protectie van nijverheid noodig maakten. De bevolking was klein voor het land, en er was niet dat kapitaal en die arbeid die voor ontwikkeling eener belangrijke nijverheid noodig waren. Juist in een tijd van druk als thans kon protectie groot kwaad doen. Spreker ging daarna over tot de theorie van den Amerikaan Henry George, die in Engeland een nieuwe leer over den grondeigendom verkondigde (die volgens den lezer uiterst verderfelijk was, en zeide dat er ook elders een strekking was om het staatsgezag te zeer in de gewone zaken des levens te mengen, zoodat men zich tusschen landheeren en pachters, ouders en kinderen, een man en zijn drank mengde, of alleszins ondernemingen die thans door individu gedreven werden, aan den staat wilde opdringen. Geen klaas was er thans of zij kon zich in de zaken des lands laten hooren, en er was dus geen gevaar van tyrannie van enkelen, maar wel van een tyrannie van het volk, dat de magt van het individu zocht te beperken. Het was verkeerd om, tot verhoeden van maatschappelijk kwaad, de maatschappij en hare vrijheid te ondermijnen, en alles door de wet te laten bepalen; maar nog gevaarlijker was de socialistische rigting die zich met de verdeeling aan den rijkdom bemoeide. De lezer schetste het verkeerde van een regeling der nijverheid van staatswege, zoo als sommige radikalen thans verlangden, en betoogde dat men daarmede tot ouderen en min volmaakte toestanden terug ging. Het ideaal der evolutie was niet verwikkelde wetgeving maar om het volgen der zedelijke beginselen gemakkelijk te maken; maar in plaats van naar dit ideaal te streven ging men hoe langer hoe verder in het regelen van alles bij de wet, als kon men door wetten den mensch zedelijk maken en ellende verhoeden. Slechte verlicht eigenbelang kon nijverheid verder brengen, en dat kon onder het socialisme niet bestaan. Men ging thans van de militaire regeling der zaken tot de industrieele over, en dit maakte dat de lagere standen, die nog meer onder het militaire stonden, tijdelijk in het ongelak gebragt werden; maar men moest zich door dit kwaad niet tot erger kwaad, nl. herstel van den dwang van buiten die het militaire beginsel kennmerkt, laten brengen. Dat was "te veel regeren", en dat zou zooveel ellende brengen dat een gehele revolutie het einde zou zijn. Het kwaad wat er heerschte was tijdelijk, en de maatregelen er tegen moesten een tijdelijk karakter dragen. Dit paste de lezer op eenige punten toe waar men thans in Engeland zich met bezig houdt, b.v. de zaak van het verpligt onderwijs, die van de woonsteden der arbeiders, enz., en hij wees op het gevaar om hierin te ver te gaan. Lezer eindigde met op het gewigt der zaak te wijzen, en zijn hoop te kennen te geven dat men het belang der vrijheid die hij voorstond, naar eisch zou beseffen.

De Bisschop bragt den lezer in korte bewoordingen den dank der aanwezigen toe, en sprak daarbij over het feit dat de dames, blijkens haar talrijke opkomst, in politieke zaken zoovel belang stelden, al wilde de heer Gladstone haar nog geen stemregt geven. Prof. Ritchie zou, zeide hij, de volgende lezing, over het Griekische drama, houden. Den Bisschop werd door den heer Gresswell de dank der aanwezigen toegebragt, die over het algemeen met de lezing zeer ingenomen schenen.

BEURZEN VOOR TRANSVAAL.

(Handelsblad.)

Wij zijn in de gelegenheid, de oirkonde mede te deelen, waarbij aan de regering der Zuid Afrikaansche Republiek kennis wordt gegeven van de stichting van twee beursen, ten behoeve van jonge Transvalers aan de inrigtingen van de Nederlandsche Hervormde Zendingsgemeente te Deutichem. Het stuk luidt als volgt:

Ter herinnering aan het heuglijk bezoek, dat door de deputatie der Zuid Afrikaansche Republiek aan de stichtingen voor onderwijs, onder de geestelijke leiding van de Nederlandsch-Hervormde Zendingsgemeente te Deutichem op 5 Junij werd gebragt en teneinde ook hunnerzijds zooveel mogelijk bij te dragen tot bevestiging van den band tusschen de Hollandsch sprekende stammen in Zuid-Afrika en het moederland, hebben de gezamenlijke besturen dier gemeente en stichtingen besloten daarin twee plaatsen kosteloos ter beschikking uwer Regering te stellen. Deze besturen verbinden zich alzoo, om van nu af en zoolang als hunne financieele krachten het zullen toelaten, telken jare op hunne begrootingen te brengen eene som voldoende om twee daartoe door uwe Regering geschikt geachte en naar Nederland gezonden knapen van twaalfjarigen of meerderen leeftijd, in hunne inrigtingen op te nemen, te voeden en te kleeden en onder hunne leiding te doen bekwamen voor het ambt van predikant in de Gereformeerde Kerk, tot onderwijzer, tot geneesheer, tot leeraar in de natuurwetenschappen of tot zoodanig ander ambt, als de bestaande hulpmiddelen ter keuze van de belanghebbenden zullen toelaten. Belovende zij al het mogelijke daarbij te zullen aanwenden om deze jongelieden, evenals de overige aan hunne zorg toevertrouwde, op te voeden in het Apostolische geloof in onzen Heer Jezus Christus, opdat zij onder Gods zegen het ambt, waartoe zij de bekwaamheden zullen hebben verworven, ook in hun eigen vaderland in datzelfde heilige geloof mogen uitoefenen.

Tevens stellen deze besturen zich beschikbaar om aan den door de Transvaalsche Regering in Nederland te benoemen diplomatischen vertegenwoordiger al die inlichtingen te geven, die hij in het belang dezer jongelieden of van hunne verwanten mogt verlangen en zich ten aanzien dezer jongelieden te gedragen naar de van hem als zoodanig ontvangen aanwijzingen, voor zoover niet strijdig met hunne statuten.

Het is namens deze besturen, dat wij u, hoogedele heeren, beleefdelijk uitnoodigen dit hun besluit aan uwe hooge regering te willen mededeelen, in uw land bekend maken en al datgene te verrigten waardoor het doel, waartoe het in het leven is geroepen, kan worden bevorderd.

Daarbij verzoeken wij u aan uwe Regering en uwe landgenooten de betuiging onser hartelijke liefde en broederlijke geloofsgemeenschap over te brengen en spreken ten slotte de hoop uit, dat de Heer, onze God, ook aan dit besluit Zijnen zegen moge schenken, opdat het tot heil van beide volken den ouden broederband tot in de verste toekomst moge helpen bevestigen en uitbreiden.

Gedaan te Deutichem, dd. 5 Junij 1884, namens de besturen der Nederl. Hervormde Zendingsgemeente en een der bestaande inrigtingen.

DE DOKTER.

Rott. Nieuwsblad.

Bezoekt hij eenigen zijner patiënten als zij reeds hersteld zijn, dan doet hij dit om zijn dagelijksch brood te verdienen; bezoekt hij hen echter niet, dan bekommert hij zich niet genoeg om zijn patiënten. Gaat hij geregeld ter kerk, dan heeft hij niet anders te doen; gaat hij er niet heen, dan geeft hij noch om den Zondag noch om den godsdienst. Spreekt hij met eerbied over den godsdienst, dan is hij een schijnheiligo, zoo niet, een materialist. Legt zijn vrouw geen bezoeken af, dan is zij trotsch; doet zij dit echter wel, dan maakt zij voor haar man jagt op patiënten. Gaat hij naar de mode gekleed, dan is hij een gek; is zijn kleeding eenvoudig, dan ontbreken hem de noodige middelen. Schrijft hij voor elke kleinigheid geen recept voor, dan is hij sorgeloos; doet hij dit wel, dan overstelpt hij de patiënten met medicijnen. Zoekt hij de gezelligheid, dan smeert hij de lieden honig om den mond om hen af te setten; is hij terughoudend, dan is hij een duiteuvel dief. Is zijn paard vet, dan heeft hij niets te doen; loopt het kreupel, dan heeft hij er niet genoeg zorg aan besteed. Rijdt hij hard, dan wil hij de menschen wijs maken, dat hij een ernstigen patiënt heeft; rijdt hij langzaam, dan stelt hij geen belang in den toestand van den zieke. Geneest de patiënt, dan heeft deze dit aan de goede zorgen zijner omgeving te danken; sterft hij dannentegen, dan heeft de dokter de ziekte niet gekend of haar verkeerd behandeld.

Is de dokter onderhoudend, dat heet het: "wij houden niet van een dokter, die alles vertelt wat hij weet," of: "hij is te familiair"; is hij stil, dan heet het: "een dokter moet ook een beetje vertrouwelijk wezen." Spreekt hij over politiek dan zegt men: "hij deed wijzer dit voor zich te houden"; is hij terughoudend: "hij wil geen kleur bekennen." Komt hij niet terstond als hij geroepen wordt: "hij neemt de zaken te licht op"; stuurt hij zijn rekening: "hij heeft zijn geld hard noodig." Bezoekt hij zijn patiënten dagelijks, dan wil hij een groote rekening maken; doet hij het niet, dan is hij nalatig. Schrijft hij betoelde geneesmiddel voor, dan helpt het niet; geeft hij gedurig iets anders dan "probeert" hij of trekt hij provisie van den apotheker. Schrijft hij een hulpmiddel voor, dan vleit hij zijn patiënt om zijd zak te vullen; maakt hij van deze middelen geen gebruik, dan poogt hij op de kennis van zijn handwerk. Begeeft hij zich veel in consult met andere geneesheeren, dan toont hij dat hij niets weet; is hij geen voorstander van consulteren, omdat hij zijn zaak zelf verstaat, dan vreest hij zijn zaak aan beterwetenden te verraden. Krijgt hij betaling voor slechts de helft zijner visiten, dan verdient hij heilig verkwand te worden.

O, wats een gezeur, dokter to zijn.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS OFTEE CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZIGT WORDEN.—Red.]

HET OPENEN VAN DE OLIFANTSRIVIER.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik heb met groote belangstelling den brief gelezen van den heer F. A. in de *Cape Times* van den 7den Julij 1884.

Oordeelende naar den beslisten toon waarin die brief geschreven is moet de heer F. A. een groote specialiteit zijn in besproeijingswerken, en in dat geval zal zijn gevoelen ongetwijfeld van groot gewigt zijn, en het spijt mij waarlijk zeer dat hij mijn besproeijingsschema niet goedkeurt.

Maar hoe jammer dat de heer F. A. niet zijn kostelijken naam publiceert; het zou voor de Kolonie zulk een groot verlies zijn als die onbekend bleef.

Met al de aan het gevoelen van den heer F. A. verschuldigden eerbied neem ik echter de vrijheid te melden, dat ik de eerste was die het openen voorstond van den mond van de Olifantsrivier, in mijne brieven aan het *Volksblad* en andere bladen, tusschen 27 Januarij en 20 Februarij 1883.

Kapt. Balfour heeft nooit zulke werken voorgesteld. Ik herinner mij dat toen ik het openen dier rivier sterk aanbeval, omdat de weg naar Hondeklipbaai erg zwaar en zonder gras was om het vee te voeden, mij een zeer knappe Regeringsbeambte, die voor Kapt. Balfours schema was, in zeer elegante bewoordingen antwoordde:

"Dat openen van de rivier is alles begt, indien er geen gras op den weg is voor de ossen dan is er gras in overvloed op de wagens voor voeder."

Betrekkelijk de voorgestelde Zuid A. Besproeijings Maatschappij, in welker welslagen de heer F. A. zulk een groot belang stelt, waarvoor die Maatschappij zeer dankbaar zijn zal, kan ik slechts, om den heer F. A. gerust te stellen, zeggen dat er nooit kwestie van was om zoo groote verantwoordelijkheid mij op de schouders te leggen als dat ik de eenige direkteur van zulk een belangrijke maatschappij zou zijn.

Het aantal Direkteuren zal drie zijn, waarvan een een Britsch Waterbouwkundige Ingenieur van groote ondervinding zijn zal.

Indien mijne plannen in hun geheel uitgevoerd worden, dan zal de Olifantsrivier niet alleen bevaarbaar worden maar dan zal ook meer dan drie malen de uitgestrektheid grond, die volgens het stelsel van Kapt. Balfour, als dat gelukte (wat in mijn nederig oordeel zeer te betwijfelen is) besproeid zou worden, geschikt voor bebouwing zijn.

Ik heb de eer te zijn,
De Uwe,
H. Spandow, Kapt.,
Gouvernements Landmeter.

DE GEMEENTE MONTAGU.

Montagu, 17 Julij 1884.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik zie in uw uitgave van den 12den dezer eene beschuldiging tegen mijn rapport van den 5den Mei, dat ik UEd. zond omtrent het assurantieplan van den Kerkraad. Mijn beschuldiger noemt zich "Lidmaat van de Wijk" en zegt dat ik met een slag om den elleboog loop en eene onjuiste voorstelling van de gemeente geef, door te zeggen dat de gemeente te hoog geplaatst is. En Lidm

DE WAAL & DE KOCK,

BURGSTRAAT, KAAPSTAD,

BIEDEN TE KOOP AAN TEGEN LAGE PRIJZEN,

Wagen- en Kar-Assen en Veren, alle maten, Domkracht en, Rommen, Karlampen, Timmermans-, Wagenmakers- en Smids- Gereedschap, Potten, Pannen, Ketels, Kastrollen, Messen en Vorken. Lepels, Asijn Standers, Zadels, Toomen. Halters, Zweepen, Verf, Vernis, Olie, Teer, "Grease," Koffijmolen, Vleeschmachines, Worststoppers.

ALSOOK,

BESTE HOLLANDSCHE HOUTEN KOORN-SCHOPPEN.

DE WAAL & DE KOCK,

IJZERPAKHUIS, BURGSTRAAT, KAAPSTAD.

Teekenen van den Tijd.

De Ondergeteekenden bieden nu het Koloniale Publiek

AAN

NETTE EN DUURZAME

WASCHTAFELS.

6S. 6D.

ELK.

VOORZIEN van Handdoek-Rak en Lade. De Inwoners van Kaapstad en Buitendistrikten worden uitgenoodigd hunne **Uitgebreide Vertoonkamers** te komen bezigtigen alwaar de Grootste Voorraad

MEUBELEN

in Zuid Afrika te zien is. Bezoekers behoeven niet bevreesd te zijn dat zij lastig zullen worden gevallen door verzocht te worden om te koopen, daar het de wensch van de Eigenaars is dat hun Magazijn beschouwd zal worden als zijnde eene

Tentoonstelling van Koloniale Meubelen.

In dit Magazijn zal men vinden een Grooten Voorraad Engelsche en andere Meubelen, Beddegoed, Tapijten, Corticine en Huiselijke Benoodigdheden in groote verscheidenheid.

D. ISAACS & Co., ondernemen goede Meubelen te verkoopen tegen minder Geld dan waarvoor inferieure Artikelen elders worden verkocht en wenschen hun die koopen willen de raadzaamheid op het hart te drukken om hunnen Voorraad te bezigtigen met het doel om de prijzen met die van andere huizen te vergelijken. Daar er geen ander dan goed uitgedroogd Hout in dit Etablissement wordt gebruikt kunnen zij met vertrouwen elk artikel waarborgen.

Het is de gewoonte dezer Firma om alle goederen te merken tegen

NETTO KONTANTE PRIJZEN

EN

Van dezen Regel wordt niet Afgeweken.

D. ISAACS & CO.

88, 90 EN 92. LANGEMARKT-STRAAT.

A. BOND EN BOERENVEREENIGING.

NU VERKRIJGBAAR,

Bij de Ondergeteekenden,

Exemplaren van de Algemeene Constitutie van den A. Bond, tezamen met de Provinciale Constitutie voor de Kaapkolonie.

HOFMEYR & REGTER.

Groenteplein, Kaapstad.

AFRIKAANDER BOND

EN

BOERENVEREENIGING.

NU VERKRIJGBAAR,

EEN VOLLEDIG RAPPORT

VAN DE JONGSTE ZITTING

VAN HET PROVINCIALE BESTUUR

VAN DEN

A. BOND EN BOERENVEREENIGING

TE

GRAAFF-REINET.

Overgedrukt uit de "Zuid Afrikaan" in een Pamflet van 62 Groote Paginas.

Prijs: Per Stuk 1s.; Per Dozijn 9s., a Kontant.

(POSTVRIJ).

Men doe zijn order vergezeld gaan van een Postorder of Postzegels voor het bedrag er van.

Het Rapport is ook te zien bij de Agenten van dit Blad, die mits dezen verzocht worden zich met de ontvangst van orders voor Exemplaren te belasten.

HOFMEYR & REGTER.

Kantoor van de "Zuid Afrikaan," Kaapstad.

Z. A. Athenæum.

DE volgende Sessie zal beginnen op MAANDAG, 28 dezer. De Senaat zal bijeenkomen te 9.30 v.m. om Studenten in te schrijven en het gewone Examen van Candidaten tot opname in het Athenæum zal te 10 v.m. gehouden worden.

De Athenæum Kostschool staat onder het beheer van den aldaar verblijvenden Professor, tot wien alle aanzoeken aangaande Logies, enz., behooren gerigt te worden. Alle andere mededeelingen moeten tot den Ondergeteekende gerigt worden.

Koningin's Scholierschappen.

Twee Koningin's Scholierschappen—een Senior en een Junior—zullen verkrijgbaar zijn bij het begin van het Academiejaar, te weten op MAANDAG, 28 DEZER.

Niemand zal als een Candidaat voor het Koningin's Scholierschap in de hoogere afdeeling van het Athenæum worden toegelaten die het Matriculatie-examen der Universiteit niet doorgegaan is; en de Senaat zal uit de Candidaten hen kiezen die opengevallen plaatsen moeten opvullen, volgens hun No. op de Klaslijst der Universiteit, onderhevig aan de beperking dat niemand boven de achttien jaar gekozen zal worden.

Candidaten om aangenomen te worden voor Koningin's Scholierschappen in de lagere afdeeling van het Athenæum zijn verpligt voor den Senaat een examen af te leggen van denzelfden aard en op dezelfde manier als dat hetwelk alle jongens moeten doorgaan die bij het Athenæum wenschen opgenomen te worden, als—Engelsch, Latijn, Rekenkunde, Elementaire Algebra, politieke en physische Aardrijkskunde. Zulke Candidaten moeten beneden de zestien jaar zijn.

De mededinging naar het Junior Koningin's Scholierschap zal plaats vinden op DINGSDAG, 29 DEZER, te 9.30 v.m.

H. M. FOOT,
Secretaris van den Senaat.
Z. A. Athenæum, 1 Julij, 1884.

Z. A. ATHENÆUM.

MURRAY'S GIFT.

KENNISGEVING geschiedt hiermede dat Applicaties in geschrifte ontvangen zullen worden, tot 3 OCTOBER AANST., geadresseerd aan den Ondergeteekende, voor toelating tot Drie vacante Scholierschappen onder de "MURRAY'S GIFF," in het Z. A. Athenæum, overeenkomstig en onder de voorwaarden van het Testament van wijlen den Wel-Ed. Heer HENRY MURRAY. Zoodanige Applicaties moeten vergezeld gaan van een opgaaf van den Ouderdom van den Candidaat, de namen zijner ouders, en zoodanige informatie aangaande hunne afkomst als zij mogen bezitten. Iedere Candidaat moet voor zijne toelating in het Athenæum door den Senaat bevonden worden den graad van Kennis te hebben verkregen, welke thans vereischt wordt van andere Jengelingendie in het Instituut komen. De houders van deze Scholierschappen moeten van tijd tot tijd zoolang zij het College bijwonen den Senaat overtuigen van hunne wezenlijke en genoegzame vordering.

H. M. FOOT,
Secretaris van den Read.
Z. A. Athenæum, 1 Julij 1884.

DE PAARLSCHE

Brand Assurantie en Trustmaatschappij

Westelijke Provincie Bank Gebouw.

Opgerigt den 1sten October, 1878.

KAPTAAL £40000.

DIRECTEUREN

De Wel-Edele heer J. J. ALBERTIJN, Voorzitter

De Wel-Edele heeren

E J ALBERTIJN	I A J ROOS,
D G REYERS,	B P DU PLESSIS,
D G HORAK,	J F MARAIS,
J MARAIS, AP zn	F. A. HERBST

BRANDDEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Loc- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polissen uitgereikt worden op zeer voordeelig termen.

TRUSTDEPARTEMENT.

Voor de Administratie en bereddering van Boedels en ander eigendom, als Executeuren, Curatoren, Reddenaars, Voogden of Agenten op de liberaalste voorwaarden.

Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor beziigheden.

J. J. DE VILLIERS
Secretaris.

De Paarlsche Bank

PAARL.

OPGERIGT SEPT. 1852.

Nominaal Kapitaal	£ 41,430
Opbetaald Kapitaal... ...	13,810
Reservefonds	11,810

DIRECTEUREN:

Wel-Ed Heer P. C. LE ROUX, Voorzitter.
" " J. A. BERNHARDI.
" " J. J. MINNAAR, Szn.
" " G. J. MALHERBE.
" " P. B. DE VILLE.
" " F. J HUGO, P.zn.
" " GIDEON JOUBERT, W.zn.
" " S. V. VAN NIEKERK.
" " JACS. J. BLIGNAUT.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita et tarief te worden vernomen ten hare kantore.

De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure, om over Applicaties voor Disconto te beslissen.

AGENT, KAAPSTAD:
Zuid Afrikaansche Bank.
J. J. F. LE ROUX, Kassier.

UNION LINIE

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, Via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 nur n.m., te St Helena en Ascension als onder aanleggende.

Julij 30—SPARTAN, Kapt. A. MCLEAN WAIT, R.N. R., via St. Helena.
Aug. 13.—ATHENIAN, Kapt. WARLEIGH.
Aug. 27.—MOOR, Kapt. CAINES, R.N.R., via St. Helena. en Ascension.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich ten Kantore der Maatschappij, Adderleystr THOS E. FULLER, Algemeen Bestierder voor Zuid Afrika.

BENOODIGD.

EENE HULP-ONDERWIJZERES in de Tweede Klasse Gouvernements School te LADY GREY, Aliwal Noord; Salaris £72 per jaar, huishuur ingesloten, met een gedeelte van het surplus. Applikanten moeten ten minste hun derde klas onderwijzers examen afgelegd hebben, of getuigschriften daarmede gelijkstaande bezitten, en onderwijs soowel in *Hollandsch* als in Engelsch kunnen geven. Applikatiën, met getuigschriften, gerigt aan de ondergeteekenden, zullen ingewacht worden tot op den 1sten September; pligten te aanvaarden onmiddellijk na de September vacantie.

C. C. CLOETE,
S. MALHERBE,
Hoofd-onderwijzers.
Op last der Schoolcommissie.

AMBORSTIGHEID.—*Jonas Whitcomb's Middel.* Bereid naar een Duitsch recept dat wijlen Jonas Whitcomb in Europa ontving. Het verzachtte in zijn geval deze kwaal toen alle andere middelen der geneeskunst door hem waren opgegeven. Het heeft nooit in een geval van enkel amborstigheid gefaald onmiddellijke verligting te geven. Het bevat in 't geheel geen vergiftigen of schadelijke bestanddeelen; een kind kan het met de grootste veiligheid innemen. JOSEPH BURNETT & Co., Fabrikanten en Eigenaars, Boston.

De voortreffelijkheid van BURNETT'S GEUR-GEVENDE EXTRAKTEN bestaat in hun volkomen zuiverheid en groote kracht. GEBROEDERS PHILIP, Agenten.

De 'Zuid Afrikaan" en "Volksvriend"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden **Drie Voll Bladen** per week toegezonden.

☞ **Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.**

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	H. C. Van Zijl.
Avontuur	W. A. Joubert.
Beaufort West	P. Teske.
Bethulie	H. S. Viljoen.
Boshof	D. Kriel.
Brits town	D. H. Viljoen.
Burgersdorp	Ch. van Rooij.
Colesberg	J. L. Knobel.
Ceres	H. W. Solomon.
Caledon	J. Esterhuysen.
Calvinia	A. van Reenen.
Cradock	J. J. J. van Rensburg.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Durban	Lindenberg & Dreyer.
Diamantvelden	S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal	H. T. Buhrman
Franschhoek	J. J. le Roux, P. du P.s.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
Fauresmith	"Executeurs. & Trust Maatschappij.
George	J. Kratzen.
Goudine	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet	P. A. Luckhoff.
Heidelberg	P. W. J. Bosman.
Humanesdorp	H. Chase.
Hope Town	M. C. Louw.
Hanover	C. Nathan.
Hopefield	D. M. Slabber.
Jacobsdal	Klerck en De Villiers.
Koranaland	G. Schonkan.
Kroonstad	H. J. Merkel.
Krakeelrivier	Jas. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand	H. P. van Heerden.
Marnisburg	D. F. Marais.
Malmesbury	J. J. van Aarde. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	Jas. Bennie.
Murraysburg	J. J. J. Maritz.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Maclean	—
Montagu	A. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg	G. W. D. Rust.
Natal	A. van Velden.
Namaqualand	J. G. Fischer.
Nazareth	P. J. Naudé.
Olifantsrivier	S. P. van Eliewee.
Oudtshoorn	H. van der Spuij.
Philadelphia	A. Spengler.
Philipstown	D. F. Barnard.
Paarl	T. Roos, T.zn. D. J. A. van der Spuij.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	— Faure.
Pearston	A. J. Myburgh.
Piquetberg	J. H. P. Zoer.
Porterville	Geo. Laurence & Co.
Prieska	P. J. van der Merwe, Jr
Prins Albert	J. McDermid.
Queenstown	Thos. Clementson.
Riversdale	L. H. Meurant.
Richmond	J. L. Conradie.
Robertson	J. A. Neethling.
Riebeek West	F. Russouw.
Riebeekskasteel	D. Krige.
Somerset West	Johan Theunissen.
Stellenbosch	W. J. de Kock.
Steynsburg	J. H. H. Rossouw. Eerw. M. P. A. Coetsee
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhabaai	J. C. Stephan.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	Kaufman L. Marks.
Somerset Oost	J. H. Hofmeyr
Tulbagh	H. Fagan.
Tarkastad	Gen. J. Taylor.
Uitenhage	G. de Korte.
Utrecht (Transvaal)	H. L. Neethling.
Van der Byl's Kraal, P.O.	D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg	D. P. v. d. Hever.
Villiersdorp	W. Roux.
Victoria West	F. J. Wernich.
Wijnberg	G. de Kock.
Winburg	A. Reedeta.
Wellington	F. G. Malherbe. J. F. Pentz & Co.
Willowmore	A. W. Dill.
Worcester	J. G. de Wet.
Wakkerstroom	D. D. Bierman, Jr.
Xalanga	G. B. Jackson.

NEDERLAND. — Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL,

Vendu-Afslager en Algemeen Agent.

Kantoor: Westelijke Provincie Bankgebouw, Montagu.

KENNISGEVING.

DE "TIMES OF NATAL," komt dagelijks uit in PIETERMARITZBURG, de Hoofdstad, en is het voornaamste Nieuwsblad in de Kolonie. Een debiet hebbende in de Transvaal, den Vrijstaat, en onder de blanke bevolking van Zululand en Basutoland, is dit blad uitstekend voor Adverteerders. Om haar binnen het bereik van alle klassen te brengen is de prijs van deze courant verminderd tot op Een Penny (postgeld vrij binnen de Kolonie). Eigenaren VAUZE SLATTER & Co., Drukkers, kantoor van de "Times of Natal" en "Gouvernements Gazette," Kerkstraat, Pietermaritzburg

---

ONDERLINGE

Maatschappij van Levensverzekering

AAN DE KAAP DE GOEDE HOOP.

(MUTUAL)

Kantoor, Darlingstraat, Kaapstad.

Opgerigt 1845.

Het Bedrag van 't Opgeloopen Fonds op 31 Mei, 1883	£834,042	0 0
Verzekeringen op het Genootschap, verleden jaar betaald	48,277	0 0
Jaarlijksch Inkomen	126,156	0 0

RESTUUR:

De WelEd. heer S. SOLOMON, L.W.V., Voorzitter

WelEd hr. R le Sueur	WEd. C J Manuel, LWV
" G. Myburgh,	" J R Marquard.
" H M. Arderne,	" Harry Bolus,
" James Murison	" E. Landsberg.

Curatoren:

WelEd. Heeren C. J. Manuel, Jas. Murison J R. Marquard.

Auditeuren:

WelEd. heeren J. P. Faure en S. V. Hofmeyr.

Secretaris:

WelEd. heer J. C. Gie.

AGENTEN IN DE BUITENDISTRIKTEN

Aberdeen	.. de heer W. Kiendgen & Co.
Alexandria	.. " W. C. Callaghan
Alice	.. " John Charlton
Aliwal Noord	.. " J. W. Sauer
Bedford	.. " C. W. Hutton
Beaufort ...	... " C. Pritchard
Bredasdorp	... " Danvers & Co.
Britstown	.. " D. H. Viljoen
Bloemfontein (O.V.S.)	Executeurskamer
Burgersdorp	... " G. Siebel
Caledon	.. " C. J. N. Dempers
Calvinia	.. " A. J. van Reenen
Carnarvon	.. " W. van Heerden.
Cathcart	.. " H. J. Elliott
Ceres	.. " H. Carson
Colesberg	.. " T. J. Plewman
Cradock	.. " J. F. Kidger
Clanwilliam	.. " C. M. Fryer
Diamantvelden	.. " Stow & Caldecott
Dordrecht	.. " Gebroeders Bradfield
Oost London	... " A. Webb & Co.
Fauresmith (O.V.S.)	Executeurskamer
Fraserburg	.. " W. J. Smith
Fort Beaufort	.. " W. J. Quin
George	.. " Arthur Brown
Graaff-Reinet	.. Executeurskamer
Grahamstad	.. " R. Tillaird
Hanover	.. " P. Watermijer
Humansdorp	... " R & W. Metelerkamp
Hoopstad	.. " P. J. van Coller
King Wm's. Town	K. W. T. Insurance Co
Knysna	.. " P. C. Metelerkamp
Kokstad	.. " Morris & Jellicorse
Ladismith (O.V.S.)	H. W. Becker
Malmesbury	Executeurskamer
Middelburg	.. " Wentzel & Zoon
Mosselbaai	.. " Hudson, Vreede & Co.
Murraysburg	.. " H. Sherwood
Marnisburg	.. " W. R. Taylor
Natal	.. " T. Shepstone, Jr.
Ookiep	.. " J. H. Hofmeyr
Oudtshoorn	.. " G. Reitz
Paarl	.. " Paarl Assurance Co.
Philipstown	.. " J. S. N. Meiring
Piquetberg	.. " G. H. Parrott
Port Elizabeth	... Ægis Assurance
Port Alfred	.. " J. A. Guest
Port Nolloth	.. " C. A. Pilkington
Potchefstroom	Executeurskamer do.
Pretoria	.. " P. K. Neethling
Prins Albert	.. " Auret & le Sueur
Prieska	.. " J. W. Bell
Queenstown	.. " A. P. de Villiers
Richmond	.. " Jos. Barry.
Riversdale	... " W. Miller.
Robertson	.. " J. C. Chase
Rouxville, (O.V.S.)	" S. J. Annear
Somerset Oost	.. " J. G. Mader
Stellenbosch	.. " W. F. Neeseman
Steynsburg	.. " A. Reid.
Swellendam	.. " N. H. Smit, Jr.
Stockenstrom	.. " W. F. Maritz
Sutherland	.. " George Barker
Tarkastad	.. " H. A. Fagan
Tulbagh	... " E. T. Baylis
Umtata	... " Tilney & Fichat
Uniondale	.. " Executeurskamer
Uitenhage	.. " J. B. Auret en zn.
Victoria West	.. " Malan & Colliers
Wellington	... " C. M. Bernard
Worcester	.. " B. Z. Stegmann
Willowmore	.. " J. B. v. Riet
Wepener (O.V.S.)	" A. Viotman.
Winburg	..

Premien voor de Verzekering van £100, OP ENKELE LEVENS, VOOR DEN GEHEELEN LEVENSTIJD.

Ouderdom	Premie.	Ouderdom.	Premie.
	£ s. d.		£ s. d.
14	1 15 5	35	2 17 6
15	1 16 5	36	2 19 0
16	1 17 6	37	3 0 6
17	1 18 6	38	3 2 3
18	1 19 7	39	3 3 9
19	2 0 7	40	3 5 6
20	2 1 6	41	3 7 5
21	2 2 5	42	3 9 3
22	2 3 3	43	3 11 3
23	2 4 1	44	3 13 4
24	2 4 11	45	3 15 6
25	2 5 10	46	3 17 9
26	2 6 10	47	4 0 3
27	2 7 10	48	4 2 9
28	2 8 11	49	4 5 6
29	2 10 0	50	4 8 3
30	2 11 1	51	4 11 2
31	2 12 3	52	4 14 2
32	2 13 6	53	4 17 4
33	2 14 9	54	5 0 8
34	2 16 1	55	5 4 2

De Premien zijn jaarlijks voorwit betaalbaar; of naar dat de Verzekeraar het verlangt, half-jaarlijks met eene geringe verhooging.

Daar dit een "Onderlinge Verzekeringsmaatschappij" is, worden de winsten niet, als in Eigendoms Maatschappijen, tusschen de Eigenaren en de Verzekerden verdeeld. Alles behoort den Polishouders toe.

De Winsten worden onder de Polishouders aan het einde van elk tijdvak van DRIE JAREN verdeeld, en het is aan de keus van iederen houder voorgelaten, om zijn deel aan de door hem verzekerde som te doen toevoegen, of het als eene dadelijke betaling te ontvangen,—of het aan te wenden tot vermindering van de toekomstige door hem te betalen jaarlijksche premie.

De laatste Verdeeling was @ 2½ percent per jaar, of 8 percent voor de drie jaren.

De volgende Verdeeling van Winsten zal geschieden in Aug., 1886.

Personen die zich ter verzekering voorstellen, zullen hunne *Doop-attesten*, of zulke andere bewijzen van ouderdom als de Directeuren voldoende mogen achten, moeten inleveren.

Personen, die zich ter verzekering voorstellen worden niet belast met de betaling van de Geneesheeren van het Genootschap.

Prospectussen, Vormen van Aanzoek en alle informatie betreffende het Genootschap, kunnen verkregen worden aan het Kantoor te Kaapstad, of bij elk der Agentschappen over de geheele Kolonie.

Op last van het Bestuur,
J. C. GIE Jr., Secretaris.
Kantoor open van 9 tot 4 uur.

EXECUTEURSKAMER.

Akte van Overeenkomst gedagteekend 1 April 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte, gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Opbetaald en Opgeloopen Kapitaal, £36 000.

DIREKTEUREN:

De Edele heer J. H. HOFMEYR, *Voorzitter*
De heer W. HIDDINGH, L.L.D.,
" L. P. J. VAN DER POEL,
" J. G. BORCHERDS,
" J. P. ROUX, M.D.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede Executeuren of anderszins, gelieven haar aan te stellen en te benoemen slechts onder den naam van De Executeurskamer in Kaapstad.

Op last van Direkteuren,
F. J. BROERS, Secretaris.

Kantoor van de Executeurskamer, Adderleystraat, hoek van de Walestraat, Kaapstad.

Kaapstad, 7 Februarij 1884.

Den WelEd. Heer H. A. VAN ES,
Stellenbosch.

RAPPORT van de Analyse van een Monster "SUPERIEURE COGNAC," gefabriceerd door H. A. VAN ES, van Stellenbosch.

DEZE Cognac werd bevonden vrij te zijn van alle inmengsels, die zoo dikwijls in alkoholische dranken gevonden worden. De smaak van deszen Cognac is uitmuntend en even goed als die van den besten ingevoerden Franschen Cognac. De Materialen in het vervaardigen van dezen Cognac gebezigd, zijn alle onderzocht en zuiver en van de beste kwaliteit bevonden.

Deze Cognac is een wezenlijk SUPERIEURE Cognac, en levert een bewijs van de voortreffelijkheid van het Produkt, dat met zorgvuldige behandeling van de Kaapsche Druif verkrijgbaar is.

Get. T. DANIEL HAHN, Ph.Dr.M.A.
Professor in de Chemie, Z. A. College, Kaapstad.

DAS CAPLAND

Deutsche Zeitung für Süd-Afrika.

Druck und Verlag von Braun, Michaelis & Co.

CAPSTADT.

"DAS CAPLAND" hat sich zur Aufgabe gemacht, die Interessen der deutschen Ansiedler in Süd-Afrika nach Kräften zu vertreten, eine engere Verbindung der Deutschen unter einander herbeizuführen und sie von allen wichtigen Vorgängen im Mutterlande und allen übrigen Staaten durch sorgfältige Berichterstattung zu benachrichtigen. Aufsätze aus dem Gebiete der Volkswirthschaft, unterhaltende und belehrende Mittheilungen, Romans und Erzählungen schliessen sich den politischen Berichten an.

Abonnementspreis: per 3 Monate 6 sh. —6 Monate 11 sh.—jährlich 1 Pfd. St. pränumerando.

Inserat-Preise: Einspaltig per Zoll 2sh. 6d. und doppelspaltig 5 sh.—Bei stehenden Anzeigen Rabatt von 5, 10 resp. 15% bei 3, 6 resp. 12monatlichen Anzeigen.

Probe-Nummern gratis und franco

NOTICE.

DR. BERKS T. HUTCHINSON, L.D.S., R.C.S., Ireland (Surgeon Dentist by appointment to His Excellency Sir H. ROBINSON,) No. 2, New Street, next Poole's Hotel, may be consulted as usual for all operations in American and European Dentistry, on the latest and most approved scientific system's.

N.B.—DR. HUTCHINS'S visits Stellenbosch, 1st of every Month.

"DE PROTECTEUR"

BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Opgerigt den 29sten September, 1838

KAPITAAL £70,000.

De heer ISAAC VAN DER POEL, PRESIDENT;
" " W S DARTER, VICE-PRESIDENT,
En de heeren

J C HOFMEYR,	J C WESSELS,
PAUL DE VILLIERS,	C T VOS,
F J B LANGERMAN,	R MYBURGH.

De heeren S V HOFMEYR, en G W STEYTLER.

Agenten in de Buitendistrikten.

Aliwal Noord, De heer J H Harris
Bredasdorp, " heeren Danvers & Co
Beaufort, " heer C S Pillans
Burgersdorp, " " J Blake
Caledon, " " J H F Kleyn
Carnarvon, " heeren Cornelius & Te Water
Calvinia, " heer A van Renen
Ceres, " heeren Bauman & Co
Colesberg, " heer D Slaiter
Darling, " " M Wessfeld
D'Urban, " " F J v H Dumsay
Fraserburg, " " W J Smith
George, " " S J C Gird
Graaff-Reinet, " " F K te Water
Heidelberg, " " A Reid
Hopefield, " " A Stiglingh
Murraysburg,
Malmesbury, Malmesbury Executeurskamer
Montagu, De heer M C van Bloemenstein
Mosselbaai, " heeren Hudson, Vreede & Co
Oudtshoorn, " heeren Keyter & Budd
Paarl, " heeren De Villiers, Faure & Co
Piquetberg, " heer G. Parrott
Prins Albert " " C A Neethling
Riversdale, " " Gysbert Reitz
Richmond, " " A B de Villiers
Robertson, " " J S Lewis
Simons-stad, " " F Hugo
Stellenbosch, " " J G Mader
Steynsburg, " heeren Barield & Co
Swellendam, " heer A Reid
Tulbagh, " " J Adams
Uniondale, " " G Pfeil
Victoria West, " " G à B Probart
Wellington, " " G F Pentz, Pzn
Worcester, " " F L Lindenberg
Wynberg, " " J D Pieterson

Speciale Assurantie volgens den aard van de Risico.

POLISSEN GRATIS

S. J. DE KOCK,
Secretaris

ALGEMEENE

BOEDEL EN WEESKAMER.

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1866; ingelijfd bij Acte van Parlement, No. 31 van 1861.

KAPITAAL, £27,350

Voor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele Heer P. J ROTZE,
Voorzitter.

De Wel-Edele Heeren

H. A. EEDES,	J. R. REID,
J. F. WICHT,	F. F. RUTHERFOORD,
R. M. ROSS,	F. J. B. LANGERMAN.

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren

T. MOSTERT,	H. A. GROEN.
	W. A. CURREY, Secretaris.

Gebouwen der Kamer,
76 Adderleystraat, Kaapstad.

EQUITABLE

Brandassuranti & Trustmaatschappij

OPGERIGT 1 OCTOBER 1844.

Kapitaal—Ingeschreven... ...	£25,000
Kapitaal—Gestort	5,000
Kapitaal—Gestort, Opgeloopen en Belegd	40,000
Verliezen, uitbetaald aan Houders van Polissen	**290,000**

DIRECTIE.

De Wel-Edele Heeren

SAUL SOLOMON, L.W.V., Voorzitter

J. A. ROBERTSON.	H. K. TREDGOLD.
J. L. M. BROWN.	L. P. CAUVIN.
W. G. ANDERSON.	E. H. ARDERNE.
J. A. REID.	W. MARSH.

AUDITEUREN.

De Heeren

E. VAN STAVEREN en E. G. ASPELING.

Afdeeling Brand.

Voor het verzekeren van Ontroerende en Roerende Goederen tegen Schade of Verlies door Brand Risikos worden aangenomen tegen de laagste tarieven, en voorstellen onmiddelijk overwogen en beslist.

Afdeeling Trust.

Voor het Administreren en Beheeren van Boedel en andere Panden, als Executeuren, Curatoren Administrateurs, Voogden of Agenten. Voorwaarden beraal.—Speciale schikkingen zoo dikwijls verlang worden.

Hoofdkantoor te St. Georgestraat, Kaapstad; Kantoortijden: 9 v.m. tot 4 n.m. Agenturen voor de gehele Kolonie Loc. en den Vrijstaat.

Westelijke Provincie Spoorweg

TIJDTAFEL VAN AF 30 MAART, 1884.

HOOFDLIJN—KAAPSTAD NAAR BROUNGER

HEEN. STATIONS.	1 Niet Zondags.	2 Niet Zaterdags.	3 Maandags, alleen Vrijdags.	4 Niet Zondags.
Vertrek van	v.m.	n.m.	n.m	n.m.
Kaapstad	6.0	6·0	8·0	3·35
Papendorp	6·5	..	..	4·0
Zoutrivier	8.12	6·12	8·8	4·8
Maitland	8·16	via Kraaifontein.	via Kraaifontein.	4·12
Durbanweg	8·50			4·46
Kuilsrivier	9·0			4·55
Eersterivier	9·18			5·12
Lynedoch	9·29			5·22
Vredenburg	9·37			5·29
Bosman's Hek	9·45			5·37
Stellenbosch	9·55			5·49
Muldersvlei Junction	10·16	..	..	6·9
Klapmuts	10·30	9·36	..	6·23
Paarl	10·53	9·57	9·37	6·46
Ladygreybrug	11·..	10·8	9·44	6·59
a Aankomst Wellington	11·22	10·28	10·0	7·17
Vertrek do.	11·32	10·38	10·5	
Hermon	12·20	11·24	10·43	..
Piquetbergweg	1·0	11·55	11·7	..
		v.m.		
Tulbaghweg	1·28	12·15	11·21	...
Ceresweg	2·10	12·52	11·53	...
			Zat.	
Breederivier	2·40	1·20	12·15	v.m
Goudiniweg	3·12	1·46	12·34	...
Aankomst Worcester	3·40	2·13	12·53	...
Vertrek do.	4·.	2·26	1·3	...
Hexrivier	4·46	3·14	1·42	...
Hexrivier Oost	5·21	3·46	2·4	...
Triangle	6·57	5·21	3.29	...
a Aank. Touwsrivier	7·50	6·10	4·9	...
Vertrek do.	..	6·40	4·19	...
Constable	..	7·50	5·12	...
Matjesfontein	..	9·5	6·14	...
Buffelsrivier	..	10·15	7·12	...
a Grootfontein	..	11·55	8·42	...
Bloedrivier	n.m.	12·40	...	..
Prins Albertweg	..	1·40	10·12	..
a Fraserburgweg	..	3·20	11·41	..
Uitkijk	..	3·45	11·55	..
Letjesbosch	..	4·42	12·48	n.m
a Aank. Beaufort West	..	6·15	2·0	...
Vertrek do.	..	6·50	2·10	...
Rhenosterkop	..	8·6	3·10	...
Nelspoort	..	9·0	3·58	...
Kromrivier	..	9·41	4·37	...
Drie Zusters	..	10·11	5·2	...
Murraysburgweg	..	11·28	5·58	...
a Victoria-Westweg	v.m.	12·45	6·50	...
Brakpoort	..	2·6	7·28	...
Richmondweg	..	3·5	8·16	...
Deelfontein	..	4·11	9·6	...
Mijnfontein	..	4·26	9·37	...
a Aankomst Brounger (De Aar)	..	5·48	10·20	...

TERUG.	1	2	3	4
Vertrek van		n.m.	v.m.	
a Brounger (De Aar)	...	10·25	11·40	..
Mijnfontein	...	11·33	12·25	n.m
Deelfontein	v.m.	12·10	12·50	...
Richmondweg	...	1·12	1·43	...
Brakpoort	...	2·6	2·27	..